

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.001.02.2015
P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Marzanna Wierzbicka, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 92352 z dnia 8 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Damian Mielcarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92349 z dnia 8 stycznia 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego ¹ ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Buła, Marszałek Województwa Opolskiego ² (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Dla wszystkich objętych kontrolą projektów własnych Samorządu Województwa Opolskiego⁴, realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki⁵ i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013⁶, przed złożeniem wniosków o dofinansowanie dokonano rzetelnych analiz przewidywanych efektów ich finansowania. Projekty realizowane były w większości zgodnie z decyzją o dofinansowaniu, założeniami określonymi w zasadach realizacji projektów systemowych, a także we wnioskach o ich dofinansowanie. Objęte kontrolą wydatki zostały faktycznie poniesione na realizację projektów i rzetelnie udokumentowane oraz odpowiadały ustalonym dla tych projektów zadaniom i kategoriom wydatków. Przy udzielaniu zamówień przestrzegano przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁷ oraz zasad wyboru wykonawców wymaganych w RPO WO. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości polegające m.in. na niezachowaniu ustalonych terminów, niezapewnieniu należytej rzetelności przygotowania dokumentów lub zaniechaniu działań, miały głównie charakter formalny i ostatecznie nie spowodowały negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności. Beneficjent terminowo dokonywał rozliczeń otrzymanych zaliczek oraz zwrotu niewykorzystanych środków

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Marszałek.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dalej: Samorząd Województwa lub beneficjent lub lider.

⁵ Dalej: PO KL.

⁶ Dalej: RPO WO.

⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., dalej: PZP.

płatności i dotacji, a dla projektu realizowanego w ramach RPO WO zapewniono wymagany wkład własny. Dokonano rzetelnego i zgodnego z ustalonymi zasadami rozliczenia projektu zakończonego w 2014 r. oraz osiągnięto zaplanowane dla niego wartości wskaźników. Jednak zdaniem NIK, w przypadku skontrolowanych projektów realizowanych w ramach PO KL, wskaźniki służące do monitorowania stopnia osiągnięcia założonych celów udzielonego wsparcia, jakkolwiek ustalone zgodnie z wymaganymi zasadami, nie umożliwiały dokonania w pełni rzetelnej oceny osiągnięcia zakładanego celu głównego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Realizacja przez Samorząd Województwa, jako beneficjenta, projektów finansowanych z udziałem środków europejskich w ramach RPO WO i PO KL

Opis stanu
faktycznego

W 2014 r. Samorząd Województwa, jako beneficjent realizował w ramach RPO WO oraz PO KL 32 projekty⁸. W przypadku 22, ich realizatorami były wojewódzkie jednostki organizacyjne, a 10 (na które zaplanowano wydatki całkowite w kwocie 34 071,7 tys. zł⁹), realizowały komórki organizacyjne Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 1324-1331)

Kontrolą objęto trzy z 10 projektów realizowanych przez Urząd (dobór celowy), na które zaplanowano wydatki w kwocie 14 505,3 tys. zł¹⁰ (42,6%):

1. Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego¹¹ (PO KL).

Projekt realizowany przez Samorząd Województwa w trybie systemowym, w ramach Poddziałania 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw, Działania 8.2 Transfer wiedzy, Priorytetu VIII Regionalne kadry gospodarki PO KL, wspólnie z partnerami: Politechniką Opolską i Uniwersytetem Opolskim. Na realizację Projektu przyznano dofinansowanie¹² w kwocie nieprzekraczającej 6 207,4 tys. zł, (z tego: 5 276,3 tys. zł stanowiła płatność ze środków europejskich i 931,1 tys. zł dotacja celowa z budżetu krajowego). Projekt rozpoczął się w 2012 r., a zakończony został w 2014 r.¹³ Jego celem głównym był wzrost innowacyjności gospodarki i wzmocnienie powiązań pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami, poprzez wsparcie stypendialne doktorantów opolskich uczelni, współpracujących z opolskimi przedsiębiorstwami. Na realizację tego Projektu poniesiono wydatki ogółem w kwocie 6 151,9 tys. zł, z tego 2 323,2 tys. zł w 2014 r. Dofinansowanie wyniosło 6 151,9 tys. zł (100% wydatków). W ramach Projektu stypendia przyznano 76 doktorantom w roku akademickim 2012/2013 i 76 doktorantom w roku 2013/2014.

(dowód: akta kontroli str. 296-350, 521-544, 557, 559-566)

⁸ Na które ponoszono wydatki lub otrzymywano środki.

⁹ W tym: 28 960,9 tys. płatności ze środków europejskich, 3 115,4 tys. zł z budżetu państwa oraz 1 995,4 tys. zł środki własne.

¹⁰ Wydatki poniesione przez Samorząd Województwa na realizację objętych kontrolą projektów w 2014 r. wyniosły 3 580,4 tys. zł

¹¹ Dalej: *Projekt Stypendia doktoranckie*.

¹² Uchwała nr 3011/2012 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 listopada 2012 r. w sprawie przyjęcia do realizacji projektu systemowego Samorządu Województwa Opolskiego/Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego/Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych pn. Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego w ramach Działania 8.2 Transfer wiedzy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zmieniona uchwałą nr 4813/2014 z dnia 24 marca 2014 r.

¹³ Okres realizacji projektu od 1 lipca 2012 r. do 30 września 2014 r.

2. Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego II¹⁴ (PO KL).

Projekt realizowany w trybie systemowym przez Samorząd Województwa w latach 2014-2015¹⁵, w ramach Poddziałania 8.2.1 *Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw*, Działania 8.2 *Transfer wiedzy*, Priorytetu VIII *Regionalne kadry gospodarki* PO KL wspólnie z partnerami: Politechniką Opolską i Uniwersytetem Opolskim. Na realizację Projektu przyznano dofinansowanie¹⁶ w kwocie nieprzekraczającej 3 191,7 tys. zł, z tego: 2 712,9 tys. zł stanowi płatność ze środków europejskich i 478,8 tys. zł dotacja celowa z budżetu krajowego. Jego celem głównym jest wzrost innowacyjności gospodarki i wzmocnienie powiązań pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami, poprzez wsparcie stypendialne doktorantów opolskich uczelni współpracujących z opolskimi przedsiębiorcami. Na realizację Projektu w 2014 r. poniesiono wydatki w kwocie 781,2 tys. zł, m.in. na wypłatę stypendiów dla 80 osób.

(dowód: akta kontroli str. 7-82, 83-95, 139-148, 606-610, 613-632, 640)

3. Opolskie kwitujące muzycznie III¹⁷ (RPO WO).

Projekt realizowany w ramach osi priorytetowej: *RPOP.01.00.00 Wzmocnienie atrakcyjności gospodarczej regionu*, działania *RPOP.01.04.00 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjno-sportowej*, poddziałanie *RPOP.01.04.02 Usługi turystyczne i rekreacyjno-sportowe świadczone przez sektor publiczny*. Dla Projektu przyznano dofinansowanie¹⁸ w kwocie nieprzekraczającej 4 340,3 tys. zł, stanowiącej 85% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych (środki europejskie 4 340,3 tys. zł, współfinansowanie z budżetu państwa 0 zł). Okres jego realizacji zaplanowano na lata 2014-2015¹⁹. Celem Projektu jest podniesienie atrakcyjności regionu poprzez poprawę rozpoznawalności zasobów i produktów turystycznych województwa opolskiego wśród mieszkańców (turystów) z Polski, w tym głównie z sąsiednich województw oraz m.in. z Republiki Czeskiej i Niemiec, w okresie realizacji projektu. Wypromowanie posiadanych zasobów i produktów turystycznych województwa ma nastąpić poprzez kompleksową, spójną i szeroko zakrojoną kampanię w mediach oraz m.in. podczas znanych imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, a także międzynarodowych targów turystycznych w Niemczech i Czechach, jak również poprzez zwiększenie rozpoznawalności marki *Opolskie kwitujące* poza województwem opolskim. Jako cele szczegółowe wskazano: wzrost liczby osób biorących udział w imprezach muzycznych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie województwa opolskiego oraz poprawę wizerunku województwa opolskiego wśród odbiorców działań informacyjno-promocyjnych, jako regionu atrakcyjnego pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Projekt realizowany jest przez Samorząd Województwa wspólnie z piętnastoma

¹⁴ Dalej: *Projekt Stypendia doktoranckie II*.

¹⁵ Okres realizacji Projektu od 1 października 2014 r. do 30 października 2015 r.

¹⁶ Uchwała nr 40/2014 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia do realizacji projektu systemowego Samorządu Województwa Opolskiego/Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego/Departamentu Edukacji i Rynku Pracy pn. *Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego II w ramach Działania 8.2 Transfer wiedzy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*.

¹⁷ Dalej: *Projekt Opolskie kwitujące muzycznie III*.

¹⁸ Uchwała nr 5118/2014 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu (z możliwością otrzymania zaliczki lub refundacji) pn. *Opolskie kwitujące muzycznie III, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013, którego beneficjentem jest Województwo Opolskie, ze zmianami wprowadzonymi uchwałą 5230/2014 z dnia 1 lipca 2014 r. oraz uchwałą 5694/2014 z dnia 4 listopada 2014 r., dalej: decyzja o dofinansowaniu*.

¹⁹ Od 1 marca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

partnerami²⁰. Według wniosków o dofinansowanie, w 2014 r. na jego realizację poniesiono wydatki w kwocie ogółem 1 179,8 tys. zł. Wydatki lidera Projektu - Samorządu Województwa w 2014 r. wyniosły 476 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 644-753, 858,1091)

Samorząd Województwa zawarł z partnerami uczestniczącymi w realizacji projektów: *Stypendia doktoranckie* oraz *Stypendia doktoranckie II* umowy partnerskie²¹, określające podział zadań i obowiązków pomiędzy partnerami oraz zasady zarządzania finansami, w tym przepływy finansowe i rozliczanie środków partnera. Partnerzy Projektu *Opolskie kwitujące muzycznie III* zawarli porozumienie²², ustalające zasady funkcjonowania partnerstwa oraz zasady współpracy lidera i partnerów przy realizacji tego Projektu. Powyższe odpowiadało wymogom określonym odpowiednio w *Zakresie realizacji projektów partnerskich*, określonym przez Instytucję Zarządzającą PO KL²³ oraz w art. 28a ust. 1-3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju*²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 65-82, 353-377, 739-753)

Opis stanu
faktycznego

1.1. Analizy efektów finansowania projektów

Przed złożeniem wniosków o ich dofinansowanie Samorząd Województwa dokonywał rzetelnych analiz dotyczących przewidywanych efektów finansowania objętych kontrolą projektów. Podczas przygotowywania założeń projektów, analizowano informacje niezbędne do przedstawienia we wnioskach, w szczególności występujące problemy i planowane działania, które mogą wpłynąć na poprawę sytuacji. We wnioskach o dofinansowanie przedstawiono potrzebę i zasadność podjęcia proponowanych działań dla osiągnięcia zakładanych celów oraz spodziewane efekty ich realizacji. Projekty: *Stypendia doktoranckie II* i *Opolskie kwitujące muzycznie III*, były kontynuacją projektów realizowanych w latach poprzednich.

Założenia projektów były zgodne:

- w przypadku projektów: *Stypendia doktoranckie* i *Stypendia doktoranckie II* z zapisami *Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL*²⁵ dla działania 8.2 *Zwiększenie transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań strefy B+R z przedsiębiorstwami, służące rozwojowi gospodarczemu regionów*,
- w przypadku Projektu *Opolskie kwitujące muzycznie III* z celem i uzasadnieniem poddziałania 1.4.2, przedstawionym w *Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WO*²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 35-38,180, 315-324, 549-550, 708-712, 967-968)

Według wniosku o dofinansowanie Projektu *Stypendia doktoranckie*, jednym z determinantów poziomu rozwoju gospodarczego jest działalność innowacyjna, a problemem województwa opolskiego, oprócz niskiej konkurencyjności regionalnej oferty naukowo badawczej, jest niezadowalający poziom współpracy instytucji sektora badawczo-rozwojowego z przedsiębiorcami. W 2010 r. Opolszczyzna

²⁰ Powiat Namysłowski, gminy: Głubczyce, Kluczbork, Namysłów, Nysa, Olesno, Opole, Prudnik, Strzelce Opolskie, Filharmonia Opolska, Teatr im. J. Kochanowskiego w Opolu, Brzeskie Centrum Kultury, Miejski Ośrodek Kultury w Kędzierzynie-Koźlu, Krapkowicki Dom Kultury, Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna.

²¹ Umowa partnerska na rzecz realizacji Projektu *Stypendia doktoranckie* z dnia 23 listopada 2012 r., zmieniona dnia 28 czerwca 2013 r. oraz umowa partnerska na rzecz realizacji Projektu *Stypendia doktoranckie II* z dnia 8 grudnia 2014 r.

²² Porozumienie z dnia 28 lutego 2014 r. o współpracy na rzecz realizacji projektu pn. *Opolskie kwitujące muzycznie III*.

²³ Opublikowane na stronie www.kapitalludzki.gov.pl

²⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1649.

²⁵ Opublikowane na stronie <http://www.pokl.opole.pl>

²⁶ Opublikowany na stronie <http://rpo.opolskie.pl>

zajmowała 14 miejsce wśród województw w zakresie poziomu nakładów na działalność badawczo-rozwojową w przeliczeniu na jednego mieszkańca i jednocześnie wielkość nakładów na ten cel rosła wolniej, niż średnia dla kraju. Województwo opolskie charakteryzowało się także w 2009 r., jedną z niższych w kraju relacją nakładów na działalność badawczo-rozwojową w stosunku do produktu krajowego brutto (0,23%, wobec 0,68% średnio w Polsce). W związku z powyższym uznano za zasadne prowadzenie w regionie działań zmierzających do nawiązania świadomej współpracy środowisk naukowych z przedsiębiorstwami, aby umożliwić tym samym transfer wiedzy z sektora badawczo-rozwojowego do gospodarki regionu i zwiększenie jej innowacyjności oraz konkurencyjności. Założono, że wsparcie stypendialne stanowić będzie narzędzie zachęty do intensywnej pracy badawczej i podejmowania tematyki badań, które będą mogły być wykorzystane w przemyśle, w danym przedsiębiorstwie lub sektorze, przyczyniając się do zwiększenia potencjału innowacyjnego regionu. Wsparcie finansowe (stypendialne) naukowców miało przyczynić się do zapewnienia ich komfortu socjalnego i prowadzić do koncentrowania się naukowców na pracach badawczych. Realizacja projektu wpłynąć miała również korzystnie na zmianę świadomości opolskich przedsiębiorców oraz uświadomić im korzyści płynące ze współpracy ze sferą nauki, prowadzące do wzrostu konkurencyjności ich przedsiębiorstw.

(dowód: akta kontroli str. 315-318)

Według Dyrektora Departamentu Edukacji i Rynku Pracy Urzędu²⁷, działania w ramach *Projektu Stypendia doktoranckie II*, poprzez nawiązanie lub kontynuowanie współpracy doktoranta-stypendysty z konkretnym przedsiębiorstwem, umożliwiają stypendystom realizację badań w ramach pracy doktorskiej, a przedsiębiorstwom uzyskanie optymalnych i dostosowanych do potrzeb rozwiązań, które mogą zostać wdrożone także w innych firmach regionu.

(dowód: akta kontroli str. 180)

Projekt Opolskie kwitnące muzycznie III poprzez kompleksową, spójną i szeroko zakrojoną kampanię w mediach oraz podczas międzynarodowych targów turystycznych w Niemczech i Czechach, ma wypromować posiadane przez Opolszczyznę zasoby i produkty turystyczne i przez to wpłynąć na wzrost liczby osób odwiedzających województwo opolskie oraz biorących udział w imprezach muzycznych i sportowo-rekreacyjnych, organizowanych na terenie województwa opolskiego. Realizacja projektu ma poprawić wizerunek województwa opolskiego wśród odbiorców działań informacyjno-promocyjnych i przedstawienie go, jako regionu atrakcyjnego pod względem turystycznym i rekreacyjnym. W ramach Projektu zaplanowano promocję 13 obszarów/ośrodków o najwyższej atrakcyjności turystycznej. Założono także, że promocja oraz informacja turystyczna będzie prowadzona na terenie 12 (wszystkich) powiatów województwa opolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 967-968, 1000-1003)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

²⁷ Dalej: DEP.

1.2. Realizacja rzeczowo-finansowa i zapewnienie wkładu własnego

1. Projekty: *Stypendia doktoranckie oraz Stypendia doktoranckie II* realizowane były zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi, określonymi w uchwałach w sprawie przyjęcia ich do realizacji.

W przypadku *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, do dnia kontroli NIK, tj. 28 lutego 2015 r., działania wskazane w harmonogramie realizacji Projektu ujętym w studium wykonalności, realizowano zgodnie z tym harmonogramem, za wyjątkiem procedury przetargowej na powierzchnię reklamową, która miała być rozpoczęta w III kw. 2014 r. Przeprowadzono ją jednak w okresie od listopada 2014 r. do lutego 2015 r., tj. z zachowaniem zaplanowanego terminu (III kw. 2014 r. – I kw. 2015 r.). Departament Koordynacji Programów Operacyjnych Urzędu²⁸ trzykrotnie występował do Instytucji Zarządzającej²⁹ RPO WO o zmiany zakresu rzeczowego realizacji *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, dotyczące zaplanowanych imprez. IZ we wszystkich przypadkach wyraziła zgodę na propozycje beneficjenta, polegające na zamianie imprez i wprowadzeniu jednej nowej imprezy. Modyfikacje te nie spowodowały zmiany wartości i kwoty dofinansowania Projektu oraz zakładanych wskaźników rezultatów. Wzrósł natomiast o jeden (z 49 do 50) wskaźnik produktu – liczba zorganizowanych imprez. Powyższe zmiany zakresu rzeczowego Projektu spełniały warunki określone w § 3 ust. 6 i 7 decyzji o jego dofinansowaniu.

Kontrola wydatków w kwocie 186,5 tys. zł (39,2% wydatków lidera Projektu w 2014 r.), poniesionych w związku z organizacją 13 imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych wykazała, że dotyczyły one imprez wskazanych w studium wykonalności *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* ze zmianami lub imprez, na których organizację wyraziła zgodę IZ RPO WO poprzez zmianę zakresu rzeczowego. W przypadku jednej z imprez została zmieniona jej lokalizacja.

(dowód: akta kontroli str. 10-14, 48-49, 96, 183, 334-335, 559-566, 644-650, 659, 972, 10041023-1024, 1239-1245, 1259-1262)

Spośród 50 imprez zaplanowanych do realizacji w ramach *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, do końca lutego 2015 r. zrealizowano 27 (54%), dwie były w trakcie realizacji, a do zrealizowania pozostało 21 (42%). W dniu 29 września 2014 r. Zarząd Województwa Opolskiego³⁰ podjął decyzję o uznaniu *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* za projekt strategiczny dla regionu. W związku z powyższym, zmianą decyzji o dofinansowaniu tego projektu³¹ w § 2 dodano ust. 19, który dopuszcza zwiększenie wydatków kwalifikowalnych, a co za tym idzie dofinansowania tylko po uzyskaniu pozytywnej decyzji IZ RPO WO.

(dowód: akta kontroli str. 972, 1245, 1263-1271)

Pierwsze transze dofinansowania, stanowiące zaliczkę na poczet wydatków związanych z projektami PO KL, beneficjent otrzymał w kwotach oraz w terminach określonych w harmonogramach płatności. Kolejne po zatwierdzeniu wniosków o płatność w terminach wskazanych przez Instytucję Pośredniczącą PO KL³², uwzględniających terminarze płatności środków europejskich Banku Gospodarstwa Krajowego³³ oraz dostępność środków dotacji celowej. W przypadku *Projektu*

²⁸ Dalej: DPO.

²⁹ Dalej: IZ.

³⁰ Dalej: Zarząd Województwa.

³¹ Uchwała Zarządu Województwa nr 5694/2014 z dnia 4 listopada 2014 r.

³² Samorząd Województwa Opolskiego za pośrednictwem Zarządu Województwa, którego zadania wykonuje DPO, dalej: IP PO KL.

³³ Dalej: BGK.

Opolskie kwitujące muzycznie III, Samorząd Województwa otrzymywał zaliczki oraz refundację ze środków europejskich części wydatków poniesionych w związku z jego realizacją, w terminach wynikających z zatwierdzenia wniosków o płatność przez IZ RPO WO.

Nie stwierdzono opóźnień w otrzymywaniu przez beneficjenta płatności pochodzących ze środków Unii Europejskiej, które realizowane były zgodnie z terminarzami płatności środków europejskich BGK dla perspektywy finansowej 2007-2013. Nie stwierdzono także przypadków opóźnień w otrzymaniu przez beneficjenta środków, w związku z nieterminową weryfikacją wniosków o płatność przez IP PO KL lub IZ RPO WO.

W odniesieniu do objętych kontrolą projektów realizowanych w ramach PO KL, gdzie poza płatnością ze środków europejskich, przewidziano także dofinansowanie ze środków dotacji celowej z budżetu krajowego, w dwóch przypadkach przyjętych przez IP PO KL wniosków o płatność (40%, w tym jeden w 2014 r.), ze względu na brak dostępności środków dotacji celowej, kwoty dofinansowania stanowiące wkład krajowy zostały przekazane beneficjentowi w terminie późniejszym niż płatności. Dotyczyło to *Projektu stypendia doktoranckie*, w którym środki stanowiące wkład krajowy w kwocie:

- 111,7 tys. zł z wniosku o płatność POKL.08.02.01-16-029/12-01, zaakceptowanego przez IP PO KL w dniu 25 stycznia 2013 r., beneficjent otrzymał 7 lutego 2013 r., tj. 2 dni po terminie przekazania środków europejskich;
- 204,3 tys. zł z wniosku o płatność POKL.08.02.01-16-029/12-05, zaakceptowanego przez IP PO KL w dniu 30 grudnia 2013 r., beneficjent otrzymał 27 stycznia 2014 r., tj. 18 dni po terminie przekazania środków europejskich.

IP PO KL każdorazowo informowała realizatorów objętych kontrolą projektów o przypadkach braku dostępności środków dotacji celowej. Środki przekazano niezwłocznie po otrzymaniu przez IP PO KL transzy dotacji celowej z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. W 2014 r. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju przekazało I transzę dotacji 21 stycznia 2014 r.

Otrzymanie przez beneficjenta środków dotacji celowej (stanowiące wkład krajowy) w późniejszym terminie niż płatności, nie wpłynęło negatywnie na realizację *Projektu Stypendia doktoranckie*, ponieważ beneficjent dysponował w tym czasie otrzymanymi środkami europejskimi.

(dowód: akta kontroli str. 7-9, 21, 96, 183, 302, 351-352, 513, 517-518, 521, 557, 567-570, 574, 601-602, 613-633, 914-919, 1095, 1294)

2. W odniesieniu do wydatków poniesionych w 2014 r., Samorząd Województwa oraz partnerzy *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, zapewnili określony w decyzji o dofinansowaniu projektu udział środków własnych, który miał wynieść nie mniej niż 15% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu³⁴. W pozostałych kontrolowanych projektach wkład własny nie był wymagany.

(dowód: akta kontroli str. 19, 299, 683-684, 799, 837, 856-858, 1294)

3. W wyniku analizy terminowości regulowania zobowiązań związanych z realizacją kontrolowanych projektów, którą objęto próbę wydatków w kwocie 1 055,7 tys. zł³⁵, (29,5%) stwierdzono, że Urząd realizował zobowiązania terminowo, za wyjątkiem wypłaty wynagrodzenia dla dwóch ekspertów dokonujących oceny merytorycznej wniosków doktorantów ubiegających się o stypendia, co opisano w dalszej części wystąpienia. Wypłaty pozostałych 20 z 22 wynagrodzeń dla ekspertów (90,9%)

³⁴ Kwota wydatków kwalifikowalnych 1 168,4 tys. zł, wkład własny 196,4 tys. zł (16,8%).

³⁵ Dobór celowy.

dokonano z zachowaniem terminów określonych w zawartych z nimi umowach o dzieło.

(dowód: akta kontroli str. 10,156, 162, 286-295, 1066)

Beneficjent w 2014 r. przekazywał IP PO KL i IZ RPO WO wnioski o płatność dotyczące objętych kontrolą projektów w terminach umożliwiających ich zatwierdzenie i przekazanie środków przed upływem terminów płatności wynikających z faktur lub innych dokumentów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 156, 511-539, 557, 613-632, 764-844, 1294)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W powyższym zakresie NIK zwraca jednak uwagę, że jakkolwiek wnioski o płatność dotyczące projektów *Stypendia doktoranckie I* i *Stypendia doktoranckie II* składano z zachowaniem ustalonych terminów, to w przypadku wniosków rozliczających wydatki ponoszone do końca 2013 r. i 2014 r., terminy ich złożenia, uwzględniając terminarze płatności środków europejskich BGK, ograniczały lub uniemożliwiały przekazanie środków partnerom tych projektów w czasie zapewniającym terminową wypłatę stypendiów doktorantom.

Wniosek o płatność POKL.08.02.01-16-029/12-05, dotyczący *Projektu Stypendia doktoranckie*, w którym wnioskowano o kwotę 1 362 tys. zł, został złożony w dniu 13 grudnia 2013 r. i zatwierdzony przez IP PO KL z zachowaniem wymaganego terminu w dniu 30 grudnia 2013 r. Podkreślić jednak należy, że według terminarza płatności środków europejskich BGK w 2014 r., dla zleceń składanych od 19 grudnia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. ustalono datę płatności na dzień 9 stycznia 2014 r., tj. na jeden dzień przed terminem wypłaty stypendiów doktorantom przez partnerów projektu. Urząd przekazał wprawdzie środki partnerom w dniu ich otrzymania z BGK, tj. w dniu 9 stycznia 2014 r., ograniczyło to jednak czas na rzetelne przygotowanie i wypłatę stypendiów. Politechnika Opolska wypłaciła stypendia doktorantom ze środków własnych w dniu 8 stycznia 2014 r., a Uniwersytet Opolski wypłacił stypendia 42 doktorantom w kwocie 126 tys. zł w dniu 14 stycznia 2014 r., tj. cztery dni po terminie wynikającym z umów stypendialnych.

Także wniosek o płatność nr POKL.08.02.01-16-002/14-01 dot. *Projektu Stypendia doktoranckie II*, został złożony do IP PO KL dopiero 16 stycznia 2015 r., co skutkowało przekazaniem środków beneficjentowi zgodnie z terminarzem BGK 29 stycznia 2015 r., a partnerom Projektu w dniu 3 lutego 2015 r.³⁶ i uniemożliwiło im wypłatę stypendiów za styczeń w ustalonym terminie.

Powyższe nie skutkowało jednak zapłatą stypendystom odsetek, gdyż w § 2 ust. 6 umów stypendialnych wskazano, że z tytułu opóźnienia wypłaty stypendiów, prawo do naliczenia odsetek nie przysługuje.

(dowód: akta kontroli str. 186-190, 430-436, 511, 557-558, 613-639, 919, 1037-1038)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła, że termin złożenia wniosku o płatność nie został przekroczony, a we wcześniejszym wniosku o płatność nr POKL.08.02.01-16-029/12-04, nie wnioskowano o przekazanie środków, gdyż wartość dotychczas otrzymanych transz dofinansowania była wystarczająca dla sfinansowania wszystkich wydatków zaplanowanych w budżecie projektu do końca 2013 r. Dodatkowo na koniec 2013 r. na konto IP PO KL zwrócono środki w kwocie 9 360,94 zł. W wyjaśnieniach zwróciła także uwagę, że budżet jednostki samorządu terytorialnego, którego częścią jest plan finansowy tego Projektu, jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki i wnioskowanie o dodatkową transzę środków w 2013 r. skutkowałoby koniecznością zwrotu ich pełnej kwoty z końcem roku. Jak wyjaśniła, termin przekazania środków

³⁶ Z zachowaniem terminu do 10 dni roboczych od otrzymania środków, określonego w § 8 ust. 12 umowy partnerskiej.

nie wykluczał możliwości wcześniejszego przygotowania wszelkiej dokumentacji niezbędnej do wypłaty stypendiów przez partnerów. Wskazała także, że umowa stypendialna przewiduje możliwość wystąpienia sytuacji, w której stypendium jest przekazywane z opóźnieniem z uwagi na brak środków na rachunku bankowym lidera.

(dowód: akta kontroli str. 572-573)

Dyrektor DEP wyjaśnił, że wniosek POKL.08.02.01-16-002/14-01, został złożony terminowo, tj. w ciągu 10 dni roboczych od ostatniego dnia okresu rozliczeniowego. Jako przyczyny braku możliwości wcześniejszego złożenia wniosku wskazał następujące okoliczności:

- konieczność dokonania wspólnego rozliczenia we wniosku o płatność lidera i partnerów, a według zapisów umowy partnerskiej mieli oni na przekazanie informacji 5 dni;
- ustalenie terminu przekazania przez partnerów informacji na 12 stycznia br. w związku z początkiem roku oraz zaledwie dwoma dniami roboczymi w tym okresie (część z nich była dniami wolnymi dla partnerów);
- konieczność sporządzenia formularza *PEFS*³⁷, zawierającego bazę danych osobowych uczestników, który to formularz został przekazany do DEP 9 stycznia 2014 r. oraz uzupełniony przez partnerów do dnia 12 stycznia br.;
- konieczność wewnętrznej weryfikacji i akceptacji sporządzonego wniosku o płatność.

Dyrektor DEP wyjaśnił, że wniosek o płatność za okres październik-grudzień 2014 r. był gotowy do złożenia dnia 16 stycznia 2015 r. i w tym dniu został niezwłocznie przekazany do IP PO KL.

(dowód: akta kontroli str. 1039-1040)

Nie kwestionując, że wnioski o płatność składane były z wymaganą częstotliwością, NIK zwraca uwagę, że należyta rzetelność działań lidera projektów przy sporządzaniu wniosków o płatność, winna uwzględniać również terminarz płatności środków europejskich BGK oraz terminy zapłaty zobowiązań wynikających z realizacji projektu, w celu ograniczenia sytuacji braku środków na rachunku lidera projektu w terminach wypłaty stypendiów.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spośród wynagrodzeń wypłaconych dla 22 ekspertów dokonujących oceny merytorycznej wniosków doktorantów o przyznanie stypendiów w ramach *Projektu Stypendia doktoranckie II*, w dwóch przypadkach (9,1%) wynagrodzenia w kwocie brutto ogółem 450 zł wypłacono ekspertom T.Z. i M.B. z jednodniowym opóźnieniem, w stosunku do terminu (20 dni od dnia potwierdzenia przez zamawiającego prawidłowego wykonania umowy), wynikającego z § 3 ust. 3 umów o dzieło³⁸ zawartych z tymi ekspertami. Wykonanie pracy potwierdzono protokołami zdawczo-odbiorczymi z dnia 9 grudnia 2014 r., a wynagrodzenia wypłacono 30 grudnia 2014 r. Nie skutkowało to jednak wypłatą odsetek, ponieważ zawarte umowy nie obligowały Samorządu Województwa do zapłaty odsetek za zwłokę, a wykonawcy nie wystąpili o ich wypłacenie na podstawie przepisów *Kodeksu cywilnego*³⁹.

(dowód: akta kontroli str. 156-171)

³⁷ Podsystem Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego. Baza *PEFS* jest podstawą do sporządzenia załącznika nr 2 do wniosku o płatność.

³⁸ Umowy o dzieło Nr 187/2014 i 188/2014 z dnia 4 grudnia 2014 r.

³⁹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny*, Dz. U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.

Według wyjaśnień A.G. inspektora w Referacie Kadr i Płac, umowy wpłynęły do tego Referatu 23 grudnia 2014 r., a koniec roku jest szczególnym okresem związanym z bardzo dużym natężeniem prac. W tym czasie droga obiegu dokumentów wydłuża się w związku z ogromną ilością spraw, które należy zamknąć w danym roku. Przelewy zostały sporządzone i przekazane na rachunki w/w osób po uzyskaniu na listach podpisów osób zatwierdzających, tj. w dniu 30 grudnia 2014 r. Listy płac zostały sporządzone oraz sprawdzone 23 grudnia 2014 r. Na listach tych nie odnotowano dat zatwierdzenia ich do wypłaty przez Sekretarza Województwa, działającego z upoważnienia Marszałka Województwa.

(dowód: akta kontroli str. 158, 165, 184-185)

2. Projekt *Opolskie kwitujące muzycznie III w 2014 r.* nie był realizowany w pełni zgodnie z ustalonym harmonogramem rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 8 do decyzji o dofinansowaniu tego Projektu, a pomimo tego beneficjent nie przekazywał do IZ RPO WO w wymaganych terminach, zmian terminów wprowadzonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym.

(dowód: akta kontroli str. 969, 1294-1296)

Zgodnie z § 3 ust. 4 umowy o dofinansowaniu Projektu, beneficjent zobowiązany był do zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego zgodnie z wnioskiem i decyzją o dofinansowaniu projektu, a zakres rzeczowy został określony m.in. w harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik nr 8 do decyzji o dofinansowaniu Projektu. W myśl § 3 ust. 5 pkt. 1 i 2 ww. decyzji, zmiany terminów określonych w harmonogramie rzeczowo-finansowym nie wymagały wprowadzenia ich w drodze zmian decyzji, beneficjent był jednak zobowiązany przekazywać do wiadomości IZ wszelkie zmiany terminów w harmonogramie rzeczowo-finansowym w terminie 7 dni od ich wprowadzenia.

Według danych zawartych w czterech wnioskach o płatność złożonych w okresie od września 2014 r. do stycznia 2015 r., obejmujących wydatki poniesione od początku jego realizacji do 31 grudnia 2014 r. przez lidera oraz wynikające z dokumentacji przekazanej przez partnerów Projektu, w siedmiu z ośmiu kategorii wydatków (87,5%), wykonanie wydatków było wyższe lub niższe od określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym tego Projektu. Ogółem wydatki kwalifikowalne zrealizowano w 2014 r. w 73,1% i były one niższe o 429,9 tys. zł, od ustalonych (zaplanowanych) w tym harmonogramie. Pomimo tego, beneficjent tylko jednym pismem z 14 października 2014 r. poinformował o zmianie terminów i złożył wniosek o zmianę harmonogramu oraz o dodanie nowej kategorii wydatku. Mimo zmian terminów realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, zarówno przed, jak i po złożeniu ww. pisma, beneficjent nie informował o tym IZ RPO WO.

(dowód: akta kontroli str. 764-899, 1047-1061, 1284-1289, 1295-1296)

Jak wyjaśniła A.O. Zastępca Dyrektora DPO, projekt był realizowany zgodnie z planowanym zakresem rzeczowym, jednakże w toku jego realizacji nastąpiły przesunięcia w planowanych terminach działań w harmonogramie, które nie miały wpływu na zakres rzeczowy projektu. Zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym spowodowane były dużą ilością realizowanych zamówień w projekcie, terminami ich rozstrzygnięć oraz wielkościami zaangażowanych środków w ich realizację. W wyjaśnieniach wskazała także, że aktualnie Samorząd Województwa - lider Projektu - jest w trakcie ustaleń z IZ dotyczących zakresu wprowadzenia zmian, polegających m.in. na przesunięciu środków pomiędzy latami 2014-2015. Odnosząc się do przyczyny nieinformowania IZ o zmianach terminów realizacji harmonogramu do 7 dni od ich wprowadzenia wyjaśniła: *z uwagi na specyficzny charakter projektu i jego duże skomplikowanie związane z bieżącą realizacją działań projektu, jego rozliczaniem, a także koordynacją działań partnerów projektowych, Województwo*

Opolskie informowało IZ tak często, jak to było możliwe. IZ nie wzywała również Województwa Opolskiego do aktualizacji harmonogramu.

(dowód: akta kontroli str. 1282-1289)

W powyższym zakresie NIK zwraca uwagę, że w związku z niezrealizowaniem w pełni wydatków zaplanowanych w 2014 r. (według wniosku o płatność RPOP.01.04.02-16-003/14-04 z dnia 28 stycznia 2015 r., obejmującego okres od 12 do 31 grudnia 2014 r., finansowe zaawansowanie realizacji projektu do końca 2014 r. stanowiło 22,9% ogółu zaplanowanych wydatków) oraz zorganizowaniem przez lidera i partnerów projektu 27 z 50 zaplanowanych imprez, mając na uwadze zbliżający się termin zakończenia realizacji rzeczowej i finansowej Projektu (30 czerwca 2015 r.), niezbędna jest intensyfikacja działań oraz właściwa ich koordynacja, aby Projekt został zrealizowany w pełnym zakresie oraz osiągnięte zostały zaplanowane w wyniku jego realizacji efekty.

(dowód: akta kontroli str. 725-731, 857-858, 1123-1245, 1268-1271)

Jak wyjaśniła A.O. Zastępca Dyrektora DPO, w 2014 r. zaplanowano wydatki w wysokości 1 598, tys. zł, co stanowi 31,3 % kosztów kwalifikowalnych projektu. Zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie główne działania pod kątem finansowym w projekcie zostały zaplanowane na 2015 r. Wnioskodawca wraz z partnerami dołoży wszelkich starań, aby zrealizować projekt, w pełnym zakresie rzeczowym i finansowym, zgodnie z wnioskiem i decyzją o dofinansowanie projektu w terminie do 30 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1283)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie uwzględniając, że stwierdzone nieprawidłowości o charakterze formalnym nie spowodowały negatywnych następstw w kontrolowanej działalności oraz złożoną deklarację realizacji *Projektu Opolskie kwitujące III* w pełnym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

1.3. Wykorzystanie i rozliczenie środków na realizację projektów

1. W wyniku sprawdzenia sposobu realizacji projektów i ich zgodności z przyjętymi założeniami, a także obowiązującymi zasadami ich realizacji i wykorzystania środków określonymi m.in. w dokumentach programowych RPO WO i PO KL, wytycznych IZ RPO WO i IP PO KL, uchwałach Zarządu Województwa o przyjęciu projektów do realizacji i wnioskach o dofinansowanie projektów, ustalono co następuje:

Projekt stypendia doktoranckie

Kontrola dokumentacji ogółem 16⁴⁰ spośród 213 osób (7,5%), które złożyły wnioski o przyznanie stypendium w ramach Projektu na rok akademicki 2012/2013 oraz 2013/2014 wykazała, że doktoranci, którzy otrzymali stypendia spełniali wymogi do ich uzyskania ustalone w *Regulaminach przyznawania stypendiów*⁴¹, a w szczególności:

⁴⁰ Dobór losowy dokumentacji stypendystów, którym przyznano stypendium na podstawie list rankingowych oraz dokumentacji dotyczącej wniosków doktorantów, którzy nie uzyskali wymaganej minimalnej liczby punktów do otrzymania stypendium.

⁴¹ Uchwała Zarządu Województwa Opolskiego nr 2720/2012 z dnia 11 września 2012 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu systemowego Samorządu Województwa Opolskiego pn. Stypendia doktoranckie- inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego, realizowanego w ramach PO KL 2007-2013*, dalej: *Regulamin przyznawania stypendiów*.

- złożyli kompletne wnioski o przyznanie stypendium w ustalonych terminach, byli uczestnikami studiów doktoranckich Politechniki Opolskiej lub Uniwersytetu Opolskiego na kierunkach wymienionych w ww. regulaminie;
- według przedłożonych listów intencyjnych, w ramach pracy badawczej nawiązali współpracę z przedsiębiorstwem z terenu województwa opolskiego;
- wnioski doktorantów zostały zweryfikowane przez partnerów i lidera projektu oraz ocenione zgodnie z ustalonymi zasadami przez dwóch niezależnych ekspertów (według opinii opiekunów doktorantów i ekspertów oceniających wnioski, efekty ich prac doktorskich będą mogły być wykorzystane w przemyśle, konkretnym przedsiębiorstwie lub sektorze gospodarki);
- uzyskana końcowa ocena punktowa wniosków była średnią arytmetyczną ocen ekspertów i odpowiadała wskazanej w zatwierdzonych listach rankingowych.

W terminie do 30 dni od zatwierdzenia list rankingowych, ze stypendystami zawarto umowy stypendialne na okres 12 miesięcy, określające kwotę stypendium, warunki jego wypłaty i obowiązki stypendysty, co odpowiadało wymogom § 7 ww. regulaminu. Stypendystom wypłacono stypendia w ustalonych kwotach. Terminowość wypłaty stypendiów opisano w pkt. 1.2 niniejszego wystąpienia.

Weryfikacja dokumentacji związanej z realizacją *Projektu Stypendia doktoranckie* wykazała ponadto, że skład Komisji Oceny Wniosków był zgodny z określonym w § 6 pkt 6 *Regulaminu przyznawania stypendiów*, a oceniający wnioski eksperci złożyli deklaracje bezstronności i poufności, wymagane przepisami § 6 pkt 8 tego regulaminu. Projekty list rankingowych uzyskały akceptację Grupy Sterującej i zostały zatwierdzone przez Zarząd Województwa⁴². Realizując obowiązki określone w § 6 pkt 20-22 ww. regulaminu, informacje o wynikach naboru zamieszczono na stronie internetowej projektu⁴³ i lider Projektu pisemnie poinformował doktorantki i doktorantów o przyznaniu lub nieprzyznaniu stypendium. Zgodnie z założeniami Projektu, stypendia zostały przyznane w roku akademickim 2012/2013 76 doktorantom, a po skreśleniu z list doktorantów dwóch osób, zgodnie z § 10 *Regulaminu przyznawania stypendiów*, stypendia przyznano osobom z listy rezerwowej. W roku akademickim 2013/2014 stypendia przyznano również 76 doktorantom, a po uzyskaniu stopnia doktora przez jednego z nich, stypendium przyznano doktorantce z listy rezerwowej. Wnioski objętych kontrolą doktorantów, którzy nie otrzymali stypendium i nie zostali umieszczeni na liście rezerwowej, po ocenie przeprowadzonej przez dwóch ekspertów nie uzyskały minimum 60 pkt, wymaganego przepisami § 6 pkt 12 *Regulaminu przyznawania stypendiów*. Wyboru uczestników wyjazdu studyjnego do Brukseli dokonano w wyniku przeprowadzonego konkursu na wybór najlepszych rozwiązań innowacyjnych doktorantek i doktorantów.

(dowód: akta kontroli str. 286, 296-488, 489-510, 551-556, 581-599, 1064-1065)

Samorząd Województwa przekazał partnerom tego Projektu środki w kwotach zgodnych z określonymi w umowie partnerskiej.

(dowód: akta kontroli str. 376-378)

Projekt stypendia doktoranckie II

Kontrola dokumentacji sześciu⁴⁴ spośród 87 osób (6,9%), które złożyły wnioski o przyznanie stypendium w ramach projektu wykazała, że wszystkich pięciu doktorantów, którzy otrzymali stypendia spełniało wymogi do ich uzyskania

⁴² Uchwała 2920/2012 i uchwała: 4341/2013.

⁴³ www.stypendiadoktoranckie.opolskie.pl

⁴⁴ Dobór losowy dokumentacji stypendystów, którym przyznano stypendium na podstawie listy rankingowej oraz dokumentacja doktoranta, który nie uzyskał wymaganej minimalnej liczby punktów do uzyskania stypendium.

określone w *Regulaminie przyznawania stypendiów*⁴⁵, tj. w szczególności: terminowo złożyło kompletne wnioski o przyznanie stypendium, było uczestnikami od II do IV roku studiów doktoranckich uczelni wskazanych w Projekcie oraz kierunków wymienionych w ww. regulaminie i według przedłożonych listów intencyjnych w ramach pracy badawczej nawiązało współpracę z przedsiębiorstwem z terenu województwa opolskiego. Złożone wnioski zostały zweryfikowane przez partnerów i lidera projektu oraz ocenione zgodnie z ustalonymi zasadami przez dwóch niezależnych ekspertów. Uzyskana końcowa ocena punktowa wniosków była średnią arytmetyczną ww. ocen i odpowiadała wskazanej w zatwierdzonej liście rankingowej. Według opinii opiekunów doktorantów i ekspertów oceniających wnioski, efekty ich prac doktorskich będą mogły być wykorzystane w przemyśle, konkretnym przedsiębiorstwie lub sektorze gospodarki. Ze stypendystami zawarto umowy określające warunki wypłaty stypendium i obowiązki stypendystów w terminie⁴⁶ wymaganym przepisami § 7 ust 1 ww. regulaminu. Doktorantom wypłacono stypendia w wymaganej wysokości. Stypendia za miesiące od października do grudnia 2014 r. wypłacono w dniu 22 grudnia 2014 r., co było zgodne z § 7 ust. 4 *Regulaminu przyznawania stypendiów II*.

Ponadto weryfikacja dokumentacji związanej z realizacją *Projektu Stypendia doktoranckie II* wykazała, że skład Komisji Oceny Wniosków był zgodny z określonym w § 6 pkt 6 *Regulaminu przyznawania stypendiów II*, oceniający wnioski eksperci złożyli deklaracje bezstronności i poufności przed przystąpieniem do oceny merytorycznej wniosków, wymagane przepisami § 6 pkt 8 tego regulaminu. Projekt listy rankingowej uzyskał akceptację Grupy Sterującej i został zatwierdzony przez Zarząd Województwa uchwałą nr 47/2014 z dnia 9 grudnia 2014 r. Zgodnie z wymogami § 6 pkt 20-22 ww. regulaminu, informacje o wynikach naboru zostały zamieszczone na stronie internetowej projektu i lider Projektu pisemnie poinformował doktorantki i doktorantów o przyznaniu lub nieprzyznaniu stypendium. Stypendia zostały przyznane 80 doktorantom, których wnioski uzyskały największą liczbę punktów, co odpowiadało założeniom zawartym we wniosku o dofinansowanie Projektu. Pozostałe osoby zostały umieszczone na liście rezerwowej. Wniosek doktoranta, który nie otrzymał stypendium i nie został umieszczony na liście rezerwowej, po ocenie przeprowadzonej przez dwóch ekspertów nie uzyskał wymaganego minimum - co najmniej 60 pkt.

(dowód: akta kontroli str. 97-138, 139-148, 153-155, 912-913)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W powyższym zakresie NIK zwraca uwagę, że jakkolwiek nie stwierdzono przypadków dokonywania oceny merytorycznej wniosku doktoranta o przyznanie stypendium przez promotora jego rozprawy doktorskiej lub opiekuna naukowego, to 10 ekspertów oceniających wnioski doktorantów w 2013 r. oraz po 11 oceniających wnioski doktorantów w 2012 r. i 2014 r., było jednocześnie opiekunami innych osób ubiegających się o stypendia w tych latach. Stwierdzono także, że w 6 przypadkach w 2012 r., 4 przypadkach w 2013 r. oraz 5 przypadkach w 2014 r., eksperci zgłoszeni przez partnerów dokonywali wzajemnie ocen wniosków swoich doktorantów. Zdaniem NIK, dla zapewnienia pełnej bezstronności oceny wniosków doktorantów o przyznanie stypendiów, winno się dążyć do unikania takich sytuacji.

(dowód: akta kontroli str. 920-956)

⁴⁵ Uchwała Zarządu Województwa Opolskiego nr 5782/2014 z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu systemowego Samorządu Województwa Opolskiego pn. Stypendia doktoranckie- inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego II, realizowanego w ramach PO KL 2007-2013, dalej: Regulamin przyznawania stypendiów II*.

⁴⁶ Do 30 dni od zatwierdzenia listy rankingowej.

Opolskie kwitujące muzycznie III

Podjęte w 2014 r. przez Samorząd Województwa oraz partnerów Projektu działania odpowiadały wskazanym we wniosku o dofinansowanie Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 764-899, 1002, 1066, 1259, 1263-1271)

Zakupione w ramach realizacji Projektu materiały promocyjne zostały oznaczone zgodnie z zasadami oznaczania działań informacyjnych i promocyjnych, określonymi w pkt 1.9.3 *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013, Tom III – realizacja i rozliczenie projektów w ramach RPO WO 2007-2013*⁴⁷. Według oświadczenia P.M. głównego specjalisty w Referacie Informacji i Promocji Funduszy Strukturalnych DPO, materiały promocyjne były udostępniane podczas imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez Samorząd Województwa oraz partnerów projektu. Książka *Smaki polskie i opolskie. Skarby dziedzictwa kulinarnego*, była wręczana gościom spoza województwa, jako materiał promujący województwo opolskie, a zakupione stroje sportowe używane są przez pracowników Urzędu, uczestniczących w różnorodnych rozgrywkach o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym.

(dowód: akta kontroli str. 754-756, 876, 1062-1063, 1089-1090)

2. Urząd prowadził wymaganą wyodrębnioną ewidencję wydatków dla każdego z objętych badaniem projektów. W wyniku analizy ww. ewidencji oraz sprawdzenia próby wydatków w kwocie 981,6 tys. zł, (27,4% wydatków w 2014 r.) poniesionych na realizację objętych kontrolą projektów stwierdzono, że wydatki te zostały faktycznie dokonane i rzetelnie udokumentowane. Objęte kontrolą wydatki poniesiono w okresie ich kwalifikowalności. W przypadku projektów realizowanych w ramach PO KL, skontrolowane wydatki związane były z zadaniami określonymi w szczegółowych budżetach tych projektów, a w przypadku *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* były z kategoriami wydatków wskazanymi w planowanych kosztach tego Projektu. Uwzględniając korektę wyliczenia kwoty kosztów pośrednich, dokonaną przez DEP we wniosku o płatność nr POKL.08.02.01-16-002-14-01 z dnia 16 stycznia 2015 r., zatwierdzonym przez IP PO KL (wynikającą m.in. ze zwrotu niewykorzystanych środków, dokonanego przez partnera *Projektu stypendia doktoranckie II*⁴⁸), koszty pośrednie skontrolowanych projektów realizowanych w ramach PO KL rozliczane ryczałtem, stanowiły w zależności od wartości projektów, 4% lub 5% poniesionych w 2014 r., udokumentowanych i zatwierdzonych w ramach projektów wydatków bezpośrednich⁴⁹, co było zgodne z zasadami realizacji tych projektów.

(dowód: akta kontroli str. 10-14, 286, 603-614, 641-633, 1066, 1097)

3. W wyniku analizy prawidłowości ustalenia i wypłaty wynagrodzeń dla ekspertów dokonujących merytorycznej oceny wniosków o przyznanie stypendiów doktoranckich w *Projekcie Stypendia doktoranckie II* stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach wynagrodzenie wypłacone ekspertom odpowiadało iloczynowi liczby ocenionych przez nich wniosków oraz wynagrodzenia przysługującego za ocenę jednego wniosku określonego w budżecie tego Projektu. Wynagrodzenia zostały wypłacone po potwierdzeniu przez Dyrektora DEP, wykonania pracy zgodnie z warunkami zawartych umów.

(dowód: akta kontroli str. 48, 156, 162)

⁴⁷ Wersja 20, lipiec 2014 r., opublikowane na stronie <http://rpo.opolskie.pl>, dalej: *Vademecum dla beneficjentów Tom III*.

⁴⁸ Uniwersytet Opolski poza zwrotem niewykorzystanych środków w dniu 30 grudnia 2014 r., zwrócił kwotę 5,85 zł w dniu 9 stycznia 2015 r., która przewidziana była na pokrycie oszacowanego na podstawie liczby przelewów bankowych, wydatku kwalifikowanego, związanego z ponoszeniem opłat za operacje bankowe.

⁴⁹ Dla Projektu Stypendia doktoranckie – 86 390,80 zł i dla Projektu Stypendia doktoranckie II – 37 199,81 zł.

4. W wyniku kontroli dokonywania wydatków związanych z wynagrodzeniami personelu objętych kontrolą projektów, a w szczególności prawidłowości ustalenia wynagrodzeń i dodatków do wynagrodzeń pracowników Urzędu stwierdzono, że zgodnie z wnioskami o dofinansowanie, pracownikom Urzędu przyznano dodatki specjalne lub finansowano część ich wynagrodzenia. Wynagrodzenia i dodatki wypłacano pracownikom, których udział w projekcie został potwierdzony w dokumentacji pracowniczej, a wypłacone kwoty dodatków oraz okresy ich wypłaty były zgodne z dokumentacją o ich przyznaniu. Kwoty wydatków poniesionych na wynagrodzenia pracowników realizujących *Projekt Stypendia doktoranckie II*, odpowiadały wynagrodzeniu za część etatów tych pracowników przeznaczoną na jego realizację, wskazaną we wniosku o dofinansowanie. Stawki wynagrodzeń pracowników stosownie do pełnionych funkcji, nie przekraczały stawek maksymalnych, określonych w uchwale Zarządu Województwa nr 4696/2014 z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia katalogu maksymalnych, dopuszczalnych stawek dla towarów i usług typowych (powszechnie występujących) w ramach konkursów i naborów projektów systemowych, dla których ocena merytoryczna rozpocznie się w 2014 r., w ramach komponentu regionalnego PO KL⁵⁰. Poniesione wydatki na wynagrodzenia spełniały wymogi określone w pkt 4.5 Podrozdziału 5 – *Koszty związane z angażowaniem personelu, Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 kwietnia 2014 r.⁵¹ oraz w załączniku nr 6 do *Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WO na lata 2007-2013*⁵² - *Lista wydatków kwalifikowalnych w ramach działań i poddziałań RPO WO 2007-2013*⁵³.

(dowód: akta kontroli str.10, 14, 44-56, 60-61, 172-178, 324-340, 559-566, 600, 644-650, 716, 875)

5. Kontrolę prawidłowości stosowania procedur udzielania zamówień przy realizacji objętych kontrolą projektów, przeprowadzono w odniesieniu do wybranych wydatków (dobór celowy) w kwocie ogółem 311,9 tys. zł (8,7% wydatków poniesionych w 2014 r.).

W kontrolowanym okresie w Urzędzie obowiązywał regulamin udzielania zamówień publicznych⁵⁴, a także określono procedury kontroli oraz wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków⁵⁵. Dyrektorzy departamentów merytorycznych zobowiązani byli do przedstawiania zestawień planowanych w danym roku dostaw, usług lub robót budowlanych, a departament właściwy ds. zamówień publicznych do sporządzania na tej podstawie planu zamówień publicznych na dany rok, zatwierdzanego przez Sekretarza Województwa. Dyrektor departamentu właściwego ds. zamówień publicznych (Organizacyjno-Administracyjnego) zobowiązany został do koordynowania procesu udzielania zamówień publicznych oraz informowania na bieżąco pozostałych departamentów o przedmiotach zamówienia, które w skali Urzędu wymagają stosowania procedury zamówień publicznych, a wszelkie wydatki nie ujęte w planie,

⁵⁰ Opublikowana na stronie <http://opolskie.pl/bip>

⁵¹ Opublikowane na stronie internetowej <http://www.kapitalludzki.gov.pl>

⁵² Opublikowany na stronie internetowej <http://rpo.opolskie.pl>, dalej: *Szczegółowy opis osi priorytetowych RPO WO*.

⁵³ Wersja nr 58 luty 2014 r.

⁵⁴ Zarządzenie Marszałka nr 71/2011 z dnia 23 maja 2011 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz organizacji, składu i trybu pracy komisji przetargowej oraz zakresu obowiązków członków tej komisji ze zm., dalej: *regulamin udzielania zamówień publicznych*.

⁵⁵ Zarządzenie Marszałka nr 14/2014 z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, dalej: *zarządzenie w sprawie dokonywania wydatków*.

miały być uzgadniane w formie pisemnej lub elektronicznej, w celu ustalenia wartości zamówienia i trybu postępowania. Zgodnie z § 5 ust. 2 *zarządzenia w sprawie dokonywania wydatków*, w celu dokonania wydatku powyżej 10 tys. zł, w granicach kwoty, do której nie mają zastosowania przepisy PZP, dysponenti środków zobowiązani byli do określenia, co najmniej jednego kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty i udokumentowania dokonanego wyboru najkorzystniejszej oferty w formie notatki służbowej. Ponadto zasady wyboru wykonawców/dostawców/usługodawców w ramach RPO WO, określone zostały w pkt 1.10 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*.

(dowód: akta kontroli str. 221-244, 1069-1078)

W przypadku *Projektu Stypendia doktoranckie II*, nie ponoszono w 2014 r. wydatków, do których miałyby zastosowanie przepisy PZP oraz *regulaminu udzielania zamówień publicznych*.

(dowód: akta kontroli str. 10-14)

W wyniku kontroli trzech postępowań o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości 240,5 tys. zł, przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego⁵⁶, dotyczących wydatków dokonanych w związku realizacją *Projektu Stypendia doktoranckie* oraz *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, tj.:

- *Organizacja 4 dniowej zagranicznej wizyty studyjnej do Brukseli (Belgia) dla maksymalnie 25 osób w ramach projektu systemowego Samorządu Województwa Opolskiego realizowanego w partnerstwie z Uniwersytetem Opolskim oraz Politechniką Opolską pn. Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego*⁵⁷;

- *Opracowanie graficzne, redakcja techniczna, korekta językowa, skład komputerowy, przygotowanie do druku, druk publikacji nt. najciekawszych rozwiązań innowacyjnych doktorantek/doktorantów w ramach projektu systemowego Stypendia doktoranckie – inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego*;

- *Emisja spotów promujących województwo opolskie w internecie*;

stwierdzono, że postępowania te przeprowadzono zgodnie w wymogami PZP i rzetelnie je udokumentowano. W szczególności prawidłowo określono rodzaj zamówień i ustalono ich wartość szacunkową oraz rzetelnie dokonano opisu przedmiotu zamówień. Urząd zapewnił jawność postępowań o udzielenie zamówień, a ich przygotowanie i przeprowadzenie zapewniało zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców. Wszystkie poddane kontroli zamówienia udzielone zostały wykonawcom, którzy złożyli najkorzystniejsze oferty. Objęte badaniem kontrolnym postępowania zostały udokumentowane zgodnie z wymogami określonymi w art. 96 ust. 1 i 2 PZP. Dwa zamówienia, których realizacja zakończyła się w 2014 r. zostały wykonane zgodnie ze specyfikacjami istotnych warunków zamówienia oraz zawartymi umowami, co potwierdzono stosownymi protokołami zdawczo-odbiorczymi.

(dowód: akta kontroli str. 245-265, 287-295)

Ponadto stwierdzono, że w przypadku zakupu tabletu, stanowiącego nagrodę dla najlepszego stypendysty w ramach *Projektu Stypendia doktoranckie* (2 594,07 zł), przestrzegano zakazu dzielenia zamówienia. Zakupu dokonano na podstawie zamówienia na dostawę sprzętu komputerowego na potrzeby Urzędu⁵⁸, za kwotę wynikającą z umowy zawartej z wykonawcą.

(dowód: akta kontroli str. 281-286, 568 -570)

⁵⁶ O najwyższej wartości.

⁵⁷ Dalej: *organizacja zagranicznej wizyty studyjnej do Brukseli*.

⁵⁸ Postępowanie DOA.IV.272.48.2014.

W wyniku kontroli wydatków w kwocie 173,9 tys. zł poniesionych na realizację *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* (36,5%⁵⁹), do których nie miały zastosowania przepisy PZP stwierdzono, że we wszystkich przypadkach przestrzegano zasad określonych w pkt 1.10 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, a w szczególności:

- zapewniono upublicznienie informacji o zamówieniu, poprzez zamieszczenie w wymaganych terminach w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu⁶⁰ ogłoszenia z zaproszeniem do składania ofert na dostawę towarów lub wykonanie usług i udokumentowano upublicznienie tych ogłoszeń;
- zagwarantowano przejrzyste zasady udzielania zamówień poprzez wskazanie w ogłoszeniach, co najmniej podstawowych informacji dotyczących zamówienia, sposobu jego udzielenia i zaproszenia do skontaktowania się z Urzędem;
- podczas prowadzenia procedury udzielania zamówień zapewniono uczciwe warunki konkurencji podmiotom, które wyraziły zainteresowanie postępowaniem, a przy wyborze wykonawców stosowano kryteria wskazane w ogłoszeniach. Przeprowadzone postępowania zostały rzetelnie udokumentowane. W celu ustalenia wartości zamówienia i trybu postępowania, ww. wydatki, które nie zostały ujęte w planie zamówień publicznych przed przystąpieniem do procedury udzielenia zamówienia uzgodniono z Departamentem Organizacyjno-Administracyjnym, za wyjątkiem zakupu piłeczek antystresowych, co opisano w dalszej części wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 959-964, 1066-1083, 1105)

6. Wnioski o płatność dotyczące projektów realizowanych w ramach PO KL, składane były przez beneficjenta zgodnie z harmonogramami płatności zaktualizowanymi przez IP PO KL. Wnioski o płatność pośrednią, zgodnie z § 9 ust.1 zasad realizacji tych projektów⁶¹, złożone zostały przez beneficjenta do IP PO KL w terminie do 10 dni roboczych od zakończenia okresów rozliczeniowych, a końcowy wniosek o płatność dotyczący *Projektu Stypendia doktoranckie* - w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji tego Projektu⁶². We wnioskach o płatność beneficjent ujmował wydatki kwalifikowalne w terminie do trzech miesięcy od dnia ich poniesienia, a we wniosku końcowym rozliczył 100% otrzymanego dofinansowania, co odpowiadało wymogom określonym w § 9 ust. 8 i 9 ww. zasad. Wnioski o płatność dotyczące projektów realizowanych w ramach PO KL złożone w 2014 r., zostały sporządzone rzetelnie i nie wymagały dokonywania korekt przez beneficjenta. W przypadku *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, trzy z czterech sporządzonych przez DPO wniosków o płatność, zostały zatwierdzone przez IZ RPO WO bez uwag, a dokonane korekty dotyczyły jedynie sprostowania oczywistych omyłek.

(dowód: akta kontroli str. 7, 21, 62-63, 96, 183, 302, 351-352, 521, 557, 613-633, 807-863, 1294)

7. Zgodnie z zasadami realizacji projektów systemowych Samorządu Województwa w ramach PO KL, stanowiącymi załączniki do uchwał Zarządu Województwa w sprawie przyjęcia do realizacji objętych badaniem projektów, niewydatkowane kwoty dofinansowania w formie dotacji celowych oraz płatności podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez IP PO KL (§ 7 ust. 11 i 12). Dla dotacji termin ten

⁵⁹ Dobór celowy.

⁶⁰ <http://opolskie.pl/bip/>

⁶¹ Stanowiących załączniki do uchwał w sprawie przyjęcia do realizacji projektów systemowych.

⁶² Okres realizacji projektu upłynął 30 września 2014 r., a końcowy wniosek o płatność złożono 28 października 2014 r.

ustalono na 31 grudnia danego roku, natomiast termin dokonania zwrotu płatności nie został precyzyjnie ustalony w tych zasadach⁶³.

W przypadku niezakończonych w 2014 r. *Projektu Stypendia doktoranckie II*, środki niewykorzystane przez beneficjenta (zarówno w części odpowiadającej wkładowi UE, jak i współfinansowania krajowego opłaconego z budżetu państwa) zostały do 31 grudnia 2014 r. przekazane na rachunek Samorządu Województwa, pełniącego funkcję IP PO KL, co odpowiadało wymogom określonym w zasadach realizacji tego Projektu. Niewykorzystana przez jednego z partnerów kwota środków na realizację *Projektu Stypendia doktoranckie II* (5,95 zł), dotycząca niepobraných przez bank opłat za dokonane przelewy, zwrócona w dniu 9 stycznia 2015 r. po wyjaśnieniu przyczyn, została przekazana na konto IP PO KL w dniu 26 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 7, 20, 301, 303, 603-612, 639, 641-643)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Mając na względzie obowiązujący termin dokonania zwrotu środków niewykorzystanej dotacji celowej z końcem roku oraz odpowiedzialność beneficjenta za realizację *Projektu Stypendia doktoranckie II* zgodnie z ustalonymi zasadami, a także obowiązki lidera projektu wynikające z § 3 umowy partnerskiej, NIK zwraca uwagę, że lider Projektu winien podejmować działania w celu zapewnienia prawidłowości operacji finansowych dokonywanych również przez partnerów Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 18-20, 66)

Opis stanu
faktycznego

8. Samorząd Województwa dokonał rozliczenia zakończonego Projektu Stypendia doktoranckie zgodnie z ustalonymi zasadami.

Według pkt 3.1.8.1 *Zasad finansowania PO KL*⁶⁴, beneficjent powinien dokonać rozliczenia dofinansowania w terminie 30 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu poprzez złożenie końcowego wniosku o płatność oraz zwrot niewykorzystanych środków, tj. oszczędności powstałych w okresie realizacji projektu. Do rozliczenia 100% otrzymanego dofinansowania na realizację projektu systemowego w końcowym wniosku o płatność, beneficjent został zobowiązany także w § 9 ust. 9 zasad realizacji *Projektu Stypendia doktoranckie*. Niewydatkowane środki zaliczki otrzymanej przez Samorząd Województwa na realizację *Projektu Stypendia doktoranckie* w kwocie 55,5 tys. zł, zostały zwrócone terminowo, tj. w dniu złożenia końcowego wniosku o płatność (28 października 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 527, 543, 557, 1096)

Samorząd Województwa terminowo rozliczył również zaliczki otrzymane na realizację *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*.

Zgodnie z § 6 ust. 1b decyzji o dofinansowaniu Projektu, beneficjent ma obowiązek złożyć do IZ wniosek rozliczający zaliczkę w terminie 30 dni od dnia przekazania całości środków wnioskowanej zaliczki na rachunek beneficjenta. W myśl warunków rozliczenia otrzymywanych zaliczek, zawartych w pkt 1.4.5.1 *Vademecum dla beneficjentów Tom III, środki niewykorzystane w ramach przekazanych transz zaliczek w danym roku, zostają zwrócone przez beneficjenta na rachunek bankowy wskazany przez IZ w terminie do dnia 10 stycznia roku, następnym po roku, w którym zaliczka została przekazana*.

Beneficjent rozliczył zaliczkę otrzymaną 11 grudnia 2014 r. we wniosku o płatność z 19 grudnia 2014 r., a zaliczkę otrzymaną 30 grudnia 2014 r. ostatecznie rozliczył we wniosku złożonym 28 stycznia 2014 r. Kwota zaliczki niewykorzystana w 2014 r.,

⁶³ W § 7 pkt 12 wskazano, że kwota dofinansowania w formie płatności, niewydatkowana w końcu roku budżetowego, podlega zwrotowi na rachunek bankowy IP, przeznaczony do obsługi płatności z budżetu środków europejskich.

⁶⁴ Opublikowane na stronie internetowej <http://www.kapitalludzki.gov.pl>

została zwrócona na rachunek IZ RPO WO w dniach 31 grudnia 2014 r. (3 558,79 zł) oraz 8 stycznia 2015 r. (2 835,45 zł), również z zachowaniem wymaganego terminu.

(dowód: akta kontroli str. 1025-1028, 1029-1035, 1092-1094, 1294)

9. IP PO KL oraz IZ RPO WO w wyniku weryfikacji otrzymanych wniosków o płatność, nie wskazywały na nieprawidłowości mogące skutkować obowiązkiem zwrotu środków lub zapłaty odsetek, nie występowały także do beneficjenta z żądaniem zwrotu nieprawidłowo wykorzystanych środków. W końcowym wniosku o płatność dotyczącym *Projektu Stypendia doktoranckie*, IP PO KL dokonała korekty finansowej nadpłaconego podatku (o 0,06 zł⁶⁵), natomiast IZ RPO WO, weryfikując wniosek o płatność RPOP.01.04.02-16-003/14-01, uznała za niekwalifikowalne wydatki w kwocie ogółem 24,9 tys. zł poniesione przez partnerów Projektu, a tym samym zmniejszyła kwotę dofinansowania o 21,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 519-520, 540-542, 546-547, 764-766, 865-893)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trakcie realizacji *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* nie przestrzegano w pełni terminów oraz ustalonej prognozy składania wniosków o płatność.

Pierwszy wniosek o płatność RPOP.01.04.02-16-003/14-01, został złożony przez DPO w dniu 30 września 2014 r., tj. po upływie 3 miesięcy i 25 dni od podjęcia przez Zarząd Województwa decyzji o dofinansowaniu tego Projektu. Stanowiło to naruszenie zasad wynikających z pkt 1.4.4 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, który obligował beneficjentów do składania wniosków, co najmniej raz na trzy miesiące, licząc od momentu podpisania umowy o dofinansowanie. Powyższe skutkowało ograniczeniem wiedzy IZ RPO WO o realizacji Projektu, ponieważ zgodnie z pkt. 1.4.1 ww. *Vademecum*, wniosek beneficjenta o płatność spełnia również funkcję sprawozdania o przebiegu jego realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 894, 1104, 1294)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła, że *Projekt Opolskie kwitujące muzycznie III* realizuje 16 partnerów i jest to duży projekt, zarówno pod względem finansowym, jak i pod względem ilości zadań merytorycznych, posiada również skomplikowaną strukturę działań realizowanych przez poszczególne podmioty. W wyjaśnieniach wskazała, że wniosek o płatność nr RPOP.01.04.02-16-003/14-01 został złożony w dniu 30 września 2014 r., ponieważ poszczególni partnerzy projektu przekazywali niekompletną dokumentację niezbędną do złożenia wniosku o płatność. Z uwagi na fakt, iż Projekt jest realizowany w partnerstwie, podjęto decyzję o późniejszym terminie złożenia pierwszego wniosku o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 1275)

Tylko jeden z czterech wniosków o płatność został złożony do IZ RPO WO na kwotę oraz w terminie, które zostały określone w prognozie składania wniosków o płatność, pomimo iż zgodnie z pkt 1.4.4. *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, beneficjent winien składać wnioski o płatność z częstotliwością oraz na kwoty określone w załączniku do decyzji o dofinansowanie, tj. w prognozie składania wniosków o płatność. W listopadzie 2014 r. nie złożono żadnego wniosku o płatność, mimo iż w prognozie ustalono złożenie wniosku na kwotę wydatków 882,2 tys. zł (z tego dofinansowanie 749,8 tys. zł). Wnioski złożono natomiast w grudniu (dwa wnioski obejmujące wydatki w kwocie 965 tys. zł oraz dofinansowanie wraz z płatnością zaliczkową w kwocie 998,2 tys. zł) oraz w styczniu

⁶⁵ 0,03 zł dotyczyło wniosku o płatność POKL.08.02.01-16-029/12-07 oraz 0,03 zł dotyczyło wniosku o płatność POKL.08.02.01-16-029/12-08.

(jeden wniosek obejmujący wydatki na kwotę 214,9 tys. zł i dofinansowanie na kwotę 1,3 tys. zł), choć w prognozie nie przewidziano składania wniosków w tych miesiącach.

(dowód: akta kontroli str. 764-899, 1104, 1019, 1279, 1294)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła: zgodnie z decyzją o dofinansowaniu § 5 ust. 6 beneficjent jest zobowiązany do przekazania prognozy składania wniosków o płatność na następny rok, czyli 2015, w terminie do 15 października 2014 r. Pismem z dnia 14 października 2014 r. przekazano zarówno zaktualizowaną prognozę na rok 2014, jak i 2015, a więc zgodnie z terminem wskazanym w decyzji (zmiany w prognozie składania wniosków na poszczególne lata są ze sobą powiązane). Na dzień wprowadzenia zmian prognoza była aktualna. Uchwała przyjmująca przedmiotową zmianę (nr 5694/2014) została podjęta w dniu 4 listopada 2014 r., jednakże w toku realizacji projektu nastąpiły zmiany wynikające między innymi z opóźnień poszczególnych partnerów w zakresie przekazywania kompletnej dokumentacji do wniosków o płatność. Z uwagi na fakt, iż projekt jest realizowany w partnerstwie, Województwo Opolskie podjęło decyzję o późniejszym terminie złożenia wniosków, niż to wynikało z prognozy. Jednocześnie informuję, iż IZ była informowana o zmianach poprzez składane przez wnioskodawcę wnioski o płatność (wnioski nr RPOP.01.04.02-16-003/14-02 oraz RPOP.01.04.02-16-003/14-03), które są sprawozdaniem z postępów realizacji projektu pod kątem rzeczowym i finansowym. IZ przyjęła w/w informacje do wiadomości. Nadmieniam również, iż w/w dokument jest tylko prognozą, a więc może ulec i ulega częstym zmianom, zarówno w terminach składania wniosków, jak i ich wartości. Po 14 października 2014 r. Województwo Opolskie nie składało żadnych aktualizacji dotyczących prognozy składania wniosków o płatność.

(dowód: akta kontroli str. 1282-1289)

Nie kwestionując prawidłowości realizacji przez beneficjenta obowiązku określonego w § 5 ust. 6 decyzji o dofinansowaniu Projektu, NIK zwraca uwagę, że zgodnie z pkt 1.5.3 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, przewidziano możliwość zmiany wysokości środków w prognozie składania wniosków o płatność m.in. na skutek opóźnienia w realizacji projektu spowodowanej czynnikami zewnętrznymi. Beneficjent winien jednak w takich przypadkach zgłosić na piśmie konieczność zmiany prognozy składania wniosków o płatność, załączając do pisma jeden egzemplarz propozycji zmiany załącznika do umowy, podpisany przez osoby upoważnione. Pracownicy DPO nie przedłożyli w trakcie kontroli dokumentów potwierdzających złożenie wniosków o zmianę harmonogramu w ww. trybie po 14 października 2014 r., pomimo iż w grudniu i styczniu beneficjent składał wnioski o płatność niezgodnie z ustaloną prognozą. Podkreślić również należy, że zgodnie z § 5 ust. 3 decyzji o dofinansowaniu Projektu, beneficjent zobowiązany jest do dołożenia wszelkich starań, w szczególności takiego określenia kwot w podziale na poszczególne lata realizacji projektu i takiej realizacji projektu, aby wnioski o płatność w danym roku budżetowym wyczerpały kwotę przyjętą na dany rok. W myśl postanowień § 5 ust. 7 ww. decyzji, beneficjent zobowiązany był do niezwłocznego przedłożenia IZ aktualizacji prognoz składania wniosków o płatność, w przypadku zmian kwot lub terminów w nich zawartych.

(dowód: akta kontroli str. 1019, 1282-1289, 1292-1293, 1294)

2. Nie zapewniono należytej rzetelności sporządzenia przez DPO wniosku o płatność RPOP.01.04.02-16-003/14-01, dotyczącego *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, który złożony został do IZ RPO WO w dniu 30 września 2014 r.

W wyniku weryfikacji formalnej, merytorycznej i finansowej wniosku, IZ RPO WO w piśmie z dnia 12 listopada 2014 r. wskazała szereg uchybień oraz błędów dotyczących m.in. nieprawidłowych kwot wydatków, nieprawidłowych nazw

towaru/usługi oraz kategorii wydatków, braku numerów księgowych lub ewidencyjnych, braku części wymaganych do weryfikacji dokumentów, a także niezgodności papierowych wersji przedłożonych dokumentów z wersją elektroniczną wniosku. Skutkowało to wstrzymaniem procedury weryfikacyjnej wniosku o płatność do czasu przekazania skorygowanych dokumentów, tj. do 26 listopada 2014 r., zatwierdzeniem skorygowanego wniosku 4 grudnia 2014 r. oraz przekazaniem refundacji wydatków poniesionych przez lidera oraz partnerów Projektu dopiero 11 grudnia 2014 r. Zgodnie z obowiązками lidera określonymi w § 4 Porozumienia na rzecz realizacji Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III, lider projektu ponosi odpowiedzialność za koordynację realizacji projektu oraz gromadzi od partnerów dokumenty, informacje i na ich podstawie opracowuje i składa wnioski o płatność oraz sprawozdania z realizacji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 743, 764-806, 865-899)

W powyższej sprawie A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła: *Projekt Opolskie kwitujące muzycznie III realizuje 16 partnerów. Jest to duży projekt, zarówno pod względem finansowym, jak i pod względem ilości zadań merytorycznych. Projekt posiada również skomplikowaną strukturę działań realizowanych przez poszczególne podmioty uczestniczące w jego realizacji. Pierwszy wniosek dotyczył rozliczenia działań aż 15 partnerów za okres blisko 6 miesięcy (od 01.04 do 19.09.2014 r.). Wniosek obejmował rozliczenie 20 dużych imprez. Zadaniem lidera projektu jest jedynie koordynacja działań projektu. Na podstawie dokumentów przekazanych przez partnerów lider złożył wniosek o płatność oraz sprawozdanie z realizacji projektu. Blisko 90% uwag przekazanych przez IZ do przedmiotowego wniosku dotyczyło błędów i nieprawidłowości w przekazanej przez partnerów dokumentacji. Wniosek został skorygowany w oparciu o przekazane uwagi i zatwierdzony do refundacji. Ponadto informuję, iż partnerzy projektu realizowali projekt promocyjny, w ramach RPO WO 2007-2013, po raz pierwszy, stąd tak duża liczba uchybień. Nadmieniam, iż zgodnie z zapisami porozumienia o współpracy na rzecz realizacji projektu pn. Opolskie kwitujące muzycznie III, każdy z partnerów odpowiada za prawidłową realizację działań projektu w swoim zakresie oraz przestrzegania wszelkich innych obowiązków związanych z realizacją swojej części projektu, które są określone w Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013. Wszelkie nieprawidłowości obciążają wszystkich partnerów projektu. Jednocześnie pragnę podkreślić, iż w procesie weryfikacji kolejnych wniosków o płatność IZ nie stwierdziła żadnych uchybień.*

(dowód: akta kontroli str. 1277-1278)

W powyższym zakresie NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 4 ust. 5 decyzji o dofinansowaniu Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III, beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowość realizacji decyzji przez partnerów i reprezentujące go jednostki organizacyjne. NIK uwzględnia, że uchybienia wskazane przez IZ RPO WO w pierwszym wniosku o płatność, nie wystąpiły już w kolejnych wnioskach.

(dowód: akta kontroli str. 659, 764-899)

3. W jednym przypadku, spośród pięciu skontrolowanych dokumentacji, związanych z przyznaniem i wypłatą stypendiów w ramach Projektu stypendia doktoranckie stwierdzono, że stypendysta T.P. (uczestnik studiów doktoranckich na Politechnice Opolskiej) w złożonych sprawozdaniach semestralnych nie wskazał uczestnictwa, w co najmniej jednej konferencji naukowej, do czego był zobligowany zapisami § 3 ust. 3 umowy stypendialnej nr 177/2013 z dnia 7 listopada 2013 r., zawartej pomiędzy Województwem Opolskim a stypendystą. Zgodnie z § 7 ust. 1 lit. f ww. umowy, w przypadku niewywiązywania się przez stypendystę z obowiązków określonych w § 3 ust. 1-8 tej umowy, mógł on utracić prawo do otrzymywania

stypendium. Pomimo niewykazania przez stypendystę realizacji powyższego obowiązku, kierownik *Projektu Stypendia doktoranckie* nie podjęła działań w celu wyjaśnienia tej sprawy. Powyższe świadczy o ograniczonej rzetelności nadzoru nad weryfikacją sprawozdań semestralnych stypendystów przez Partnerów projektu oraz nad spełnieniem przez doktorantów warunków otrzymywania stypendium.

(dowód: akta kontroli str. 191-206)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO (kierownik Projektu) wyjaśniła, że zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie Projektu (pkt 3.7), ocenę sprawozdań semestralnych z przebiegu pracy naukowej przeprowadzają Partnerzy projektu tj. Politechnika Opolska i Uniwersytet Opolski. Sprawozdania Pana T.P. zostały zweryfikowane przez Politechnikę Opolską odpowiednio 3 kwietnia 2014 r. i 4 października 2014 r. jednak przez niedopatrzenie, przeprowadzona weryfikacja nie wykazała braku informacji o udziale doktoranta w konferencji naukowej, stąd nie przekazano do lidera projektu odpowiedniej informacji, która byłaby podstawą do podjęcia przez lidera działań wyjaśniających w tej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 576-577)

NIK zwraca uwagę, że w myśl § 3 ust. 1 pkt 2 umowy partnerskiej na rzecz realizacji *Projektu Stypendia doktoranckie*, lider był odpowiedzialny za koordynowanie (w tym monitorowanie i nadzorowanie) prawidłowości działań partnerów przy realizacji zadań zawartych w Projekcie.

(dowód: akta kontroli str. 354)

W trakcie kontroli NIK, A.O. Zastępca Dyrektora DPO podjęła działania w celu wyjaśnienia spełnienia przez doktoranta obowiązków wynikających z umowy stypendialnej. W piśmie z dnia 23 stycznia 2015 r. stypendysta złożył liderowi Projektu wyjaśnienia i dokumenty potwierdzające jego udział w *Środowiskowych Warsztatach Doktorantów Politechniki Opolskiej*, które odbyły się w dniach 4-6 czerwca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 578-580)

4. Nie zapewniono przygotowania z należytą rzetelnością zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty w postępowaniu DOA-IV.272.25.2014, dotyczącym wyboru wykonawcy *organizacji zagranicznej wizyty studyjnej do Brukseli*. W zawiadomieniu tym, jako jedną z dwóch przyczyn wykluczenia Biura Turystyczno-Usługowego Fregata z Legnicy, na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 PZP wskazano, nieuzupełnienie przez wykonawcę wymaganego wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, zgodnie z wezwaniem zamawiającego, podczas gdy zamawiający nie występował do tego wykonawcy o uzupełnienie ww. wykazu. Powyższe nie miało jednak wpływu na wynik postępowania, ponieważ wykonawca nie uzupełnił również prawidłowo wykazu usług w zakresie niezbędnym do wykazania spełnienia ustalonych warunków wiedzy i doświadczenia.

Sporządzająca treść zawiadomienia M.K. inspektor w Referacie Administracyjnym i Zamówień Publicznych wyjaśniła, że zapis ten został przez omyłkę *wklejony* z wersji roboczej pisma i nie dotyczył tego wykonawcy. Kierownik Referatu Administracyjnego i Zamówień Publicznych weryfikująca treść sporządzonego zawiadomienia także wyjaśniła, że w wyniku przeoczenia zaparafowała projekt zawiadomienia, zawierający omyłkę techniczną, która nie miała wpływu na wykluczenie tego wykonawcy.

(dowód: akta kontroli str. 266-280, 958)

5. DPO nie zrealizował terminowo obowiązków informacyjnych wobec IZ RPO WO, dotyczących przekazania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz przekazania umowy z wybranym wykonawcą zadania *Emisja spotów promujących województwo opolskie w internecie*.

Zgodnie z § 10 ust. 5 pkt 2 i 3 decyzji o dofinansowaniu *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, beneficjent był zobowiązany do przekazywania w terminie 7 dni do IZ RPO WO zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz umowy z wybranym wykonawcą w terminie 7 dni od jej podpisania.

Dokumentacja z wyboru wykonawcy tego zamówienia została przekazana do IZ RPO WO w dniu 9 stycznia 2015 r. wraz z wnioskiem o płatność RPOP.01.04.02-16-003/14-04, tj. z opóźnieniem w stosunku do ww. terminów odpowiednio o: 91 dni i 74 dni.

(dowód: akta kontroli str. 665, 851, 1951, 1098, 1251-1258)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła, że powyższe informacje były przekazywane jednak nie w formie pisemnej. IZ – Zarząd Województwa podjął uchwałą decyzję o realizacji przedmiotowego zamówienia, wyborze wykonawcy oraz podpisaniu umowy. Ponadto na stronie BIP, w dniu 3 października 2014 r., zostało zamieszczone zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty dotyczące zamówienia na *Emisję spotów promujących województwo opolskie w Internecie*. W/w informacje są ogólnodostępne, również dla IZ. W wyjaśnieniach nadmieniła także, iż obowiązki wskazane w § 10 ust. 5 pkt 2 i 3 decyzji o dofinansowanie, mają jedynie charakter informacyjny i nie wpływają na prawidłowość realizacji projektu, a IZ RPO WO nie wniosła żadnych uwag do przekazanej dokumentacji zarówno pod kątem zgodności przedmiotowej, jak i podmiotowej niniejszego zamówienia oraz uznała przedkładane wydatki za kwalifikowalne w pełnej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 1250)

6. Przed opublikowaniem na stronie internetowej Urzędu ogłoszenia o zaproszeniu do składania ofert na dostawę piłeczek antystresowych w ramach *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III*, pomimo obowiązku określonego w § 5 ust. 7 *regulaminu udzielania zamówień publicznych*, DPO w związku z planowanym wydatkiem, który nie był ujęty w planie zamówień publicznych, nie dokonał uzgodnienia z DOA w zakresie ustalenia wartości zamówienia oraz trybu postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 1066, 1114-1116)

Dyrektor DPO wyjaśniła, że w piśmie z dnia 12 sierpnia 2014 r. wystąpiono o wskazanie trybu realizacji zamówienia w sprawie dostaw materiałów promocyjnych – gadżetów promocyjnych o wartości netto 6,5 tys. zł i zamówienie zostało ujęte w planie zamówień publicznych w pozycji gadżety promocyjne. DPO, pismem z dnia 4 września 2014 r., otrzymał odpowiedź, w której zawarto informację, iż wartość zamówienia na gadżety promocyjne na dzień 4 września 2014 r. wynosi 120 774,56 zł. Wobec powyższego w jej ocenie DPO mógł zrealizować zakup gadżetów promocyjnych do łącznej kwoty 6,5 tys. zł netto. W wyjaśnieniach wskazała, że po rozstrzygnięciu zamówienia na koszulki promocyjne na kwotę 3 601,63 zł netto, DPO podjął decyzję o przygotowaniu nowego zamówienia na gadżety promocyjne – piłeczki antystresowe w pozostałej kwocie, czyli 2 898,37 zł netto.

(dowód: akta kontroli str. 1273-1274)

NIK nie podziela stanowiska zawartego w powyższych wyjaśnieniach, ponieważ niedokonanie uzgodnienia z DOA trybu udzielenia zamówienia na zakup piłeczek antystresowych stanowiło naruszenie procedur wewnętrznych obowiązujących w tym zakresie w Urzędzie. Podkreślić należy, że jakkolwiek w piśmie z dnia 12 sierpnia 2014 r. wskazano planowaną kwotę na zakup materiałów promocyjnych 6,5 tys. zł, to odnosiła się ona jedynie do planowanego zakupu koszulek promocyjnych w opakowaniu ekologicznym. NIK zwraca również uwagę, iż ogłoszenie o zaproszeniu do składania ofert na dostawę ww. koszulek w trybie określonym w *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, zostało zamieszczone na

stronie internetowej Urzędu 29 sierpnia 2014 r., tj. 6 dni przed uzyskaniem pisemnej odpowiedzi DOA o niestosowaniu do tego zamówienia przepisów PZP.

Wobec udzielania zamówień na dostawę koszulek bawełnianych i piłeczek antystresowych w różnych terminach oraz uzgodnień dokonywanych w tym czasie z DOA także przez inne departamenty Urzędu, powyższe zaniechanie - zdaniem NIK - stwarzało ryzyko zastosowania w momencie zamieszczenia ogłoszenia o zaproszeniu do składania ofert tj. 18 września 2014 r. niewłaściwego trybu udzielenia zamówienia na te materiały promocyjne, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, że przewidywana przez DOA wartość zamówień w Urzędzie na materiały promocyjne była w dniu 4 września 2014 r. niższa od kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 PZP zaledwie o ok. 6 tys. zł.

Wskazane naruszenie regulaminu udzielania zamówień publicznych, nie skutkowało jednak nieprawidłowym trybem udzielenia zamówienia na piłeczki antystresowe, ponieważ według wyjaśnień udzielonych przez Dyrektora DOA, przewidywana wartość zamówień na gadżety promocyjne nie przekroczyła w 2014 r. kwoty 30 tys. euro.

(dowód: akta kontroli str. 1066, 1114-1116, 1274)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

1.4. Realizacja celów projektów i osiągnięte efekty

1. Zgodnie z *Podręcznikiem wskaźników PO KL 2007-2013*⁶⁶, opracowanym przez ówczesne Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju), *monitorowanie realizacji projektu przy wykorzystaniu wskaźników pozwala ocenić stan jego wdrożenia i stwierdzić, czy cele projektu zostaną osiągnięte, a on sam zakończy się sukcesem*. Zestaw wskaźników, z których powinni korzystać beneficjenci, określając cele projektu przedstawiono w rozdziale I.3 *Mapa wskaźników produktu* wg Poddziałów, w którym wskaźniki zostały uszeregowane wg Priorytetów, Działów i Poddziałów określonych w *Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL*. W dokumencie tym, jako wskaźnik dla działania 8.2, poddziałania 8.2.1 ustalono m.in. *liczbę doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe*. W przykładach wskaźników alternatywnych dla tego poddziałania wskazano *liczbę podmiotów zaangażowanych we współpracę w zakresie innowacji i transferu technologii w ramach projektu*.

(dowód: akta kontroli str. 1106-1110)

Według *Vademecum dla beneficjentów RPO WO 2007-2013, Tom II Przygotowanie i wybór projektów w ramach RPO WO 2007-2013*⁶⁷, efektywność działań na poziomie projektów (w kontekście zakładanych celów), określana jest za pomocą wskaźników zgodnych z zapisami tego dokumentu. Zarząd Województwa uchwałą nr 2776/2012 z dnia 24 września 2012 r.⁶⁸ przyjął listę wskaźników produktów i rezultatów na poziomie projektu w ramach RPO WO na lata 2007-2013. Dla projektów o oddziaływaniu ponadregionalnym, promujących zasoby turystyczne

⁶⁶ Zamieszczony na stronie internetowej <http://pokl.opole.pl>

⁶⁷ Wersja 15, kwiecień 2012 r. i wersja 16, październik 2014 r., opublikowane na stronie <http://rpo.opolskie.pl>

⁶⁸ W sprawie zmiany uchwały Nr 1423/2008 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 4 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia listy wskaźników produktów i rezultatów na poziomie projektu w ramach RPO WO na lata 2007-2013, zmienionej uchwałą nr 2060/2008 z dnia 30 czerwca 2008, uchwałą nr 2472/2008 z dnia 14 października 2008 r., uchwałą nr 3287/2009 z dnia 5 maja 2009 r., uchwałą nr 4727/2010 z dnia 29 marca 2010 r., uchwałą nr 5022/2010 z dnia 28 maja 2010 r., uchwałą nr 1659/2011 z dnia 28 grudnia 2011 r. oraz uchwałą nr 2120/2012 z dnia 16 kwietnia 2012 r.

województwa opolskiego, realizowanych w ramach podziałania 1.4.2, ustalono dwa wskaźniki obligatoryjne: *liczba zorganizowanych wystaw/targów* (wskaźnik produktu) i *dodatkowo wprowadzone inwestycje* (wskaźnik rezultatu) oraz pomocniczy wskaźnik produktu – *liczba uczestnictwa w wystawach/targach krajowych i międzynarodowych*.

(dowód: akta kontroli str. 1041-1046)

Samorząd Województwa uwzględnił powyższe zasady przy określaniu wskaźników we wnioskach o dofinansowanie objętych kontrolą projektów. Zaproponowane wskaźniki oraz źródła pozyskania danych o ich wartości, a także częstotliwość i sposób ich pomiaru, zostały zaakceptowane przez IP PO KL i IZ RPO WO.

Dla projektów: *Stypendia doktoranckie i Stypendia doktoranckie II* we wnioskach o dofinansowanie dla celu głównego projektów, którym jest wzrost innowacyjności gospodarki i wzmocnienie powiązań pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami, poprzez wsparcie stypendialne doktorantek/doktorantów opolskich uczelni współpracujących z opolskimi przedsiębiorstwami, jako wskaźnik pomiaru celu ustalono dla pierwszego z projektów *liczbę doktorantów, którzy otrzymali stypendia*, a dla drugiego projektu dwa wskaźniki: *liczbę doktorantów, którzy otrzymali stypendia oraz liczbę nawiązanych współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie*. W przypadku obu ww. projektów, określono zbliżone cele szczegółowe i wskaźniki ich pomiaru. I tak:

1) W *Projekcie Stypendia doktoranckie* dla celu szczegółowego *Poprawa współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie*, jako wskaźnik ustalono *liczbę nawiązanych współpracy doktorantów z przedsiębiorstwami*, a dla celu szczegółowego *Promocja współpracy sfery B+R z przemysłem województwa opolskiego* dwa wskaźniki: *liczba publikacji naukowych doktorantów oraz liczba prezentacji wyników badań przedstawionych przez doktorantów na konferencjach naukowych*.

2) W *Projekcie Stypendia doktoranckie II* dla celu szczegółowego *poprawa współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie* określono wskaźnik *liczba nawiązanych współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie*, a dla celu szczegółowego *promocja współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie* dwa wskaźniki: *liczba prezentacji wyników badań przedstawionych przez doktorantów/doktorantki na konferencjach naukowych oraz liczba publikacji naukowych doktorantek/doktorantów*.

(dowód: akta kontroli str. 36-37, 316-317, 549-550)

Dla *Projektu Opolskie kwitnące muzycznie III*, jako wskaźniki planowanych efektów rzeczowych (produktów) uzyskanych w wyniku jego realizacji wskazano *liczbę zorganizowanych wystaw/targów*, a jako wskaźnik dodatkowy *liczbę zorganizowanych imprez muzycznych*. Wskaźnikami planowanych rezultatów realizacji Projektu (określającymi jego bezpośredni wpływ na otoczenie) były: *dodatkowo wprowadzone inwestycje oraz liczba osób biorących udział w imprezach muzycznych na terenie województwa opolskiego*.

(dowód: akta kontroli str. 713-714)

2. Dla wszystkich kontrolowanych projektów, komórki organizacyjne Urzędu odpowiedzialne za ich wykonanie, prowadziły monitoring osiąganych wartości wskaźników pomiaru celu głównego oraz celów szczegółowych. Pomiar prowadzony był z częstotliwością oraz w oparciu o źródła pozyskania danych określone dla poszczególnych wskaźników we wnioskach o dofinansowanie projektów, a w szczególności: w oparciu o listy intencyjne o współpracy doktoranta z przedsiębiorstwem, zawarte umowy stypendialne, listy wypłaconych stypendiów, sprawozdania semestralne doktorantów z przebiegu badań naukowych, sprawozdania z organizacji imprez, dokumenty finansowo-księgowe. Osiągane

wartości wskaźników przedstawiano we wnioskach o płatność składanych do IP PO KL i IZ RPO WO.

(dowód: akta kontroli str. 180, 511-544, 549-550, 613, 632, 764-844, 857-858, 967-968)

W przypadku zakończonego we wrześniu 2014 r. *Projektu Stypendia doktoranckie*, dla wszystkich wskaźników osiągnięto wartości wyższe od planowanych wartości docelowych. Stopień realizacji wskaźnika celu głównego - *liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe* wyniósł 131,58% (planowany 76, osiągnięty 100). Stopień realizacji wskaźników celów szczegółowych w odniesieniu do liczby nawiązanych współpracy doktorantów z przedsiębiorstwami wyniósł 131,58% (planowany 76, osiągnięty 100), dla liczby publikacji naukowych doktorantów 705,26% (planowany 76, osiągnięty 536), a dla liczby prezentacji wyników badań przedstawionych przez doktorantów na konferencjach naukowych 526,32% (planowany 76, osiągnięty 400).

Na zakończenie *Projektu Stypendia doktoranckie* wydano publikację *Stypendia doktoranckie inwestycja w kadrę naukową województwa opolskiego*⁶⁹, podsumowującą dotychczasową pracę badawczą doktorantów, w której przedstawiono cele poszczególnych prac doktorskich/projektów badawczych, możliwość wykorzystania ich wyników w przemyśle oraz osiągnięte efekty badań.

(dowód: akta kontroli str. 387-396, 539, 544, 549-550)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że pomimo realizacji *Projektu Stypendia doktoranckie* w dwóch edycjach, w dwóch latach akademickich i ustalenia w umowach stypendialnych zawieranych odrębnie dla każdego z tych okresów obowiązku udziału stypendysty w co najmniej jednej konferencji naukowej oraz opracowania i opublikowania co najmniej jednej publikacji naukowej, jako wartości docelowe wskaźników przyjęto liczbę publikacji i prezentacji wyników badań naukowych przez doktorantów w liczbie odpowiadającej liczbie doktorantów w jednej edycji (76). Zdaniem NIK takie podejście i ustalany na jego podstawie poziom realizacji wskaźników, może zniekształcać obraz stopnia realizacji ustalonych celów.

(dowód: akta kontroli str. 135, 316-317, 430-436, 539)

Opis stanu
faktycznego

W przypadku *Projektu Stypendia doktoranckie II*, którego realizację rozpoczęto w październiku 2014 r., z uwagi na krótki okres realizacji oraz ustalony na 31 marca 2015 r. termin dostarczenia przez stypendystów sprawozdań semestralnych z przebiegu prowadzonej pracy naukowej, zawierających informacje o realizacji zaplanowanych działań, brak było możliwości dokonania oceny stopnia realizacji Projektu w odniesieniu do liczby prezentacji wyników badań na konferencjach naukowych oraz liczby publikacji naukowych. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. osiągnięto natomiast w pełni ustaloną wartość docelową następujących wskaźników pomiaru stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych:

- liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe – 80 (stopień realizacji wskaźnika 100%)

- liczba nawiązanych współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie – 80 (stopień realizacji wskaźnika 100%).

(dowód: akta kontroli str. 139-148, 632, 640)

Według wyjaśnień Dyrektora DEP, *na podstawie opinii promotorów doktorantów, listów intencyjnych i oświadczeń o nawiązaniu lub kontynuacji współpracy z przedsiębiorstwem, a także ocen ekspertów oceniających wnioski o przyznanie stypendium można zakładać, że działalność naukowo-badawcza stypendystów przyczynia się do realizacji zakładanych celów. (...) Bieżący monitoring jak*

⁶⁹ Opublikowana na stronie internetowej Projektu www.stypendiadoktoranckie.opolskie.pl

i pozytywne zakończenie realizacji projektu poprzedniej edycji, daje przesłanki do przewidywania osiągnięcia zakładanych efektów.

(dowód: akta kontroli str. 180)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO w odniesieniu do zakończonego *Projektu Stypendia doktoranckie* wyjaśniła, że wskaźniki ze wszystkich projektów realizowanych w ramach Poddziałania 8.2.1 i Poddziałania 8.2.2 są agregowane przez IP na poziom Działania 8.2, następnie na poziom Priorytetu VIII i przekazywane do IZ w sprawozdaniach, która analizuje stopień osiągnięcia celów określonych w PO KL dla kraju. Prowadzone są również przez IP PO KL na poziomie poszczególnych priorytetów regionalnych PO KL oraz IZ na poziomie całego PO KL badania ewaluacyjne, w których analizowane są efekty wsparcia finansowego udzielanego w Programie. I tak w obszarze transferu wiedzy w województwie opolskim zrealizowano dwa badania, które dostępne są w bazie wykonanych badań ewaluacyjnych na stronie IZ (www.mir.gov.pl):

– Ocena beneficjentów ostatecznych Działania 2.6 ZPORR z rekomendacją do wdrażania Działania 8.2 PO KL w województwie opolskim, grudzień 2008 - wykonane przez firmę *Opinia Agencja Badań Rynku*,

– Ocena działań badawczo-rozwojowych oraz innowacyjnych podejmowanych w ramach unijnych projektów na rzecz wzrostu konkurencyjności Opolszczyzny, październik 2012 - wykonane przez Pracownię Badań i Doradztwa „Re-Source” *Korczyński Sarapata sp.j.*

Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem planu badań ewaluacyjnych na okres 2015-2020.

(dowód: akta kontroli str. 549-550)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Nie kwestionując zgodności przyjętych wskaźników z założeniami PO KL, NIK zwraca jednak uwagę, że w oparciu o wskaźniki pomiaru celu głównego i celów szczegółowych ustalone dla *Projektu Stypendia doktoranckie* i *Projektu Stypendia doktoranckie II* (którymi są liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe, liczba nawiązanych współpracy sfery nauki z przemysłem w regionie, liczba prezentacji wyników badań przedstawionych przez doktorantki/doktorantów na konferencjach naukowych i liczba publikacji naukowych), ograniczona jest możliwość określenia stopnia realizacji celu głównego tych Projektów, tj. ustalenie czy poprzez wsparcie stypendialne doktorantów i doktorantek opolskich uczelni nastąpił wzrost innowacyjności gospodarki i wzmocnienie powiązań pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami oraz uzyskanie rzetelnego obrazu wpływu tych projektów na otoczenie. Dysponent środków publicznych powinien mieć możliwość dokonania oceny efektywności realizacji projektów, a także pełnego monitorowania stopnia osiągnięcia założonych celów. W oparciu o ww. wskaźniki bez przeprowadzenia dodatkowych analiz lub badań ewaluacyjnych, ograniczona jest możliwość uzyskania obiektywnej i weryfikowalnej informacji o pozytywnych zmianach, które powinny nastąpić w związku z realizacją tych projektów. Mając jednakże na uwadze ustalenia niniejszej kontroli, zdaniem NIK realizacja ww. projektów, poprzez wsparcie stypendialne doktorantów, którzy nawiązali współpracę w przedsiębiorstwach, wpisywała się w cele podziałania 8.2.1.

(dowód: akta kontroli str. 36-37, 316-317, 1111)

Opis stanu
faktycznego

Według informacji zawartych we wnioskach o płatność, w przypadku *Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III* do końca 2014 r. osiągnięto zerowe wartości ustalonych wskaźników. Podkreślić jednak należy, że zgodnie z wnioskiem o udzielenie dofinansowania, osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika produktu uczestnictwa w dwóch wystawach/targach krajowych i międzynarodowych zaplanowano na 2015 r. Natomiast osiągnięcie docelowej wartości wskaźników rezultatu 33 tys. osób biorących udział w imprezach organizowanych na terenie

województwa opolskiego, a także 795,9 tys. zł dodatkowo wprowadzonych inwestycji (wkład własny) zaplanowano do osiągnięcia w 2016 r.

Zgodnie z punktem 1.11 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, beneficjent jest zobowiązany osiągnąć wskazane we wniosku o dofinansowanie wskaźniki rezultatu w rok po zakończeniu finansowej realizacji projektu, co w przypadku Projektu Opolskie kwitujące muzycznie III nastąpi 30 czerwca 2016 r.⁷⁰ Do końca 2014 r. wkład własny Samorządu Województwa oraz partnerów Projektu wyniósł 196,4 tys. zł, co stanowiło 25,6% docelowej wartości wskaźnika dodatkowo wprowadzone inwestycje. Z planowanej do zakończenia projektu wartości wskaźnika dotyczącego liczby zorganizowanych imprez muzycznych (50), do końca lutego 2015 r. zorganizowano 27 (54%). Według wniosku o dofinansowanie, monitoring tego wskaźnika przewidziano dwukrotnie w okresie realizacji projektu (na początku i na końcu).

(dowód: akta kontroli str. 713-714, 857-860, 864, 967-968, 1004-1005, 1099-1102, 1263-1271, 1294)

A.O. Zastępca Dyrektora DPO wyjaśniła, że DPO wykonujący w imieniu Samorządu Województwa zadania beneficjenta, na bieżąco analizuje efekty realizacji Projektu, kontrolując stopień osiągnięcia wskazanych wskaźników, a stopień realizacji wskaźników rezultatu, zgodnie z *Vademecum dla beneficjentów*, będzie mierzony w rok po dacie zakończenia finansowej realizacji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 968)

Poza weryfikacją dokumentacji składanej wraz z wnioskami o płatność przez IP PO KL i IZ PRO WO, objęte kontrolą projekty nie były dotychczas kontrolowane przez inne instytucje.

(dowód: akta kontroli str. 149, 181-182)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷¹, wnosi o podjęcie działań organizacyjnych mających na celu wzmocnienie nadzoru nad realizacją projektów własnych Samorządu Województwa, realizowanych w ramach RPO WO i PO KL, w szczególności, gdy obowiązki beneficjenta oraz zadania IZ RPO WO lub IP PO KL realizuje ten sam departament Urzędu.

⁷⁰ Według pkt 1.11 *Vademecum dla beneficjentów Tom III*, beneficjent jest zobowiązany osiągnąć wskazane we wniosku o dofinansowanie wskaźniki rezultatu w rok po zakończeniu finansowej realizacji projektu i w ciągu 30 dni kalendarzowych po upływie tego terminu zobowiązany jest do przekazania IZ RPO WO informacji na temat osiągniętych wskaźników rezultatu.

⁷¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 27 marca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Kontroler

Marzanna Wierzbicka
doradca techniczny

.....
podpis

.....
podpis